

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XLIII | NÚM. 2218
2,90€ | 27 MARÇ 2022

Mans Unides

Marxa contra el feminicidi a Bolívia.

Globalitzem la solidaritat

Mans Unides convida al compromís sostingut amb els més vulnerables

P 3 i 8-11

Agustí Codinach

Noves accions d'ajuda
envers la població
d'Ucraïna

P 36-38

DESCARREGA'T JA LA NOVA APP DE

ràdio estel

Disponible a

MN. MIQUEL RAMÓN
Director

Ajuda humanitària i transmissió de la fe

Una de les característiques de l'època moderna és que ens presenta la realitat d'una manera dicotòmica i excloent. Descartes ens proposava triar entre el cos i l'ànima, els filòsofs del XVIII veien irreconciliables les postures empirista i racionalista, mentre que al XIX la Il·lustració ens obligava a decidir-nos per la fe o per la raó. S'havia perdut la mirada sobre tota la realitat i ara aquesta quedava fragmentada en camps i postures que s'enfrontaven entre elles. Gairebé sense adonar-nos, nosaltres afrontem la vida d'aquesta manera, buscant en quin bàndol secundar i disposant-nos a atacar a qui té interessos i idees diferents dels nostres.

Mans Unides ens explica alguns dels projectes que porten a terme i que posen en evidència que, com diu el seu lema «La nostra indiferència els condemna a l'oblit». Aquesta ONG de l'Església catòlica fa molts anys que treballa per la promoció humana de moltes persones arreu del món. Porta a terme una tasca ingent que permet, a través de projectes concrets, ajudar les persones necessitades a portar una vida digna i autònoma d'acord amb l'Evangeli i la Doctrina Social de l'Església.

La dificultat que se'ns presenta en la

nostra època, és que sembla que l'ajuda humanitària material ha suplantat completament la fe com a bé a transmetre. Sembla com si nosaltres també haguéssim de triar: o ajuda material o la transmissió de la fe, com si fossin dues qüestions mútuament excloents. Fins i tot hi ha veus que defensen que primer caldria solucionar els problemes materials bàsics i, només després, en un segon moment, començar a parlar de la fe. Però nosaltres, ciutadans occidentals rics, tenim totes les nostres necessitats bàsiques cobertes i això no ens fa més creients. El camí ha de ser un altre.

El mètode adient ens el mostra el capítol 6 de l'Evangeli de sant Joan. En un primer moment Jesús multiplica els pans i els peixos per saciar la gana material de la gent. A continuació els fa comprendre que aquesta gana és signe d'un desig més profund, una gana d'infinit que només Déu pot sadollar. Finalment, es presenta Ell mateix com el pa viu baixat del cel, que satisfà no ja la gana material, sinó el desig d'infinit, de veritat i de justícia que nia al cor de tot home. D'aquesta manera no cal triar, simplement cal donar el que demana la nostra condició fràgil i el que exigeix el nostre cor desitjós de Déu.

Contingut

03

Editorial

05

La setmana

06

Opinió

08

En primer pla

13

Vida eclesial

23

Opinió

24

L'entrevista

28

Carta dominical

30

Bíblia

32

Litúrgia

34

Espai lectors

36

Societat

46

Agenda

47

Des del carrer

P. Jaime Tatay, enginyer forestal, teòleg i jesuïta

PÀGINA 24-27

16-17
Solsona rep amb esperança
el seu nou bisbe

Trobada telemàtica entre el Papa i el patriarca de Moscou

PÀGINA 14-15

Misses polifòniques al seu hàbitat natural

PÀGINA 19

47 Rick Frechette, membre de l'assemblea
internacional de Nuestros Pequeños
Hermanos

La setmana en tuits

FERRAN PERELLÓ
@FERRANPERELLO

Cap de Pastoral dels Jesuïtes de Casp

Que bé que ens ho hem passat el Cor Ignatius 500 cantant a la missa pels 500 anys de la conversió de sant Ignasi de Loiola i pels 400 de la seva canonització. La nombrosa família ignasiana de Catalunya, omplint la Sagrada Família. Felicitats @jesuitescat i per molts anys de missió compartida!

CLAUDIO MONGE
@GALATACLA

Dominic

Ciril de Moscou, com un nou Enric IV a Canossa, intenta recuperar credibilitat (sobretot dins del món rus) però davant no hi té Gregori VII sinó el papa Francesc, que li recorda simplement l'Evangeli: «Les guerres són sempre injustes, perquè qui en paga les conseqüències és el poble de Déu»

ÒSCAR CAMPS
@CAMPSOSCAR

Fundador de Proactiva Open Arms
Totes les persones refugiades i migrants estan protegides i definides pel dret internacional davant del principi que els éssers humans, sense cap mena de distinció, han de gaudir dels mateixos drets i llibertats fonamentals #CadaVidaCompta

DAVID REQUENA
@DVDREQUENA

Productor Ràdio Estel

Mons. Salvador Cristau ha inaugurat la nova seu de la Germandat de Nostra Senyora del Rocío de Sabadell i ha oficiat la missa amb motiu del 30è aniversari de la institució. El col·lectiu del Rocío continua creixent a Catalunya

JOSÉ MANUEL VIDAL
@JOSMVIDAL1

Director de «Religió Digital»

Quina vergonya de dreta integrista, que desconfia fins i tot de Càritas i, el que és pitjor, no veu ni els pobres, que, com diu el Papa, són la «carn de Crist»! Catòlics de compliment, que no creuen en Déu, almenys en el Déu de Jesús

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

Déu és raonable

Fe i raó va ser divendres 11 de març el binomi d'una interessant entrevista que Rafa Sanahuja va fer a Oriol Jara en el programa *Camins*. El periodista de Catalunya Ràdio, a partir del seu llibre *Deu raons per creure en Déu* (Albada Editorial), va assegurar que el procés va ser raonable per a ell. «Llegia coses sobre teologia i filosofia i, amb el pas dels anys, vaig concloure que era lògic i coherent que Déu existís, per la qual cosa vaig començar a anar a l'església fins que vaig rebre la gràcia de sentir la fe», va explicar. Va definir el seu recorregut com «una veritat anunciada per filòsofs i pensadors, no pas una cosa mística o amagada».

Oriol Jara també va comentar que «declarar-se cristià hauria de ser una normalitat», motiu pel qual va fer «primer uns articles a *Catalunya Cristiana* i després, el llibre per dir a la gent que la fe té lògica i no és cap bogeria». Igualment va afegir que «ser cristià és boníssim perquè fa un món millor i una família millor».

Zoom

EDUARD BRUFAU

El 12 de març la basílica de la Sagrada Família de Barcelona va tornar a acollir una cerimònia multitudinària. En aquest cas va ser per celebrar els 500 anys de la conversió de sant Ignasi de Loiola i de la seva estada a Manresa, i els 400 anys de la canonització. L'eucaristia, presidida pel cardenal Joan Josep Omella, va aplegar unes 2.500 persones, amb una àmplia representació dels jesuïtes de Catalunya i de la resta d'Espanya.

L'efemèride de la setmana

29 de març del 1973:

el darrer soldat americà abandona Vietnam i acaba oficialment la guerra.

MIRADA AL MÓN

Ser un mateix

Les societats modernes s'han caracteritzat per una conquesta progressiva de la llibertat individual (si bé malauradament no ha arribat a tot arreu). Hi ha un corrent de pensament molt estès que defensa i promou la capacitat de decisió personal en quasi tots els àmbits de la pròpia vida. Això es planteja cada vegada més com un dret, i recentment s'ha estès a la possibilitat de decidir fins i tot sobre el propi gènere o sobre el final de la vida.

Tot i els seus aspectes positius, quan aquesta tendència es porta a l'extrem pot arribar a crear una falsa sensació d'omnipotència. Temps enrere, una discutible campanya institucional que tenia com a títol genèric «drets obvis» arribava

a afirmar: «Tens dret a no tenir límits.» És una declaració certament exagerada i impossible d'aplicar en la seva literalitat.

El camí cap a una existència humana feliç i satisfactòria comença per l'acceptació lúcida i conscient de la pròpia realitat personal. Per això és necessari un coneixement adequat de si mateix. És indispensable que cadascú es conegui tant com sigui possible, amb els seus límits i les seves capacitats, els seus desigs i les seves possibilitats. Aquest era un dels principis de l'antiga saviesa grega, formulat en el famós «Coneix-te a tu mateix», esculpit al temple de Delfos.

Els grans mestres espirituals, en particular els místics, insisteixen sempre en el coneixement propi

AGUSTÍ BORRELL

Vicari general de l'Orde del Carmel Descalç

com a pas essencial en qualsevol procés de creixement personal. Des del punt de vista cristià, això significa abandonar una mirada espontània i superficial, i entrar en el propi interior per observar i acollir la realitat d'un mateix amb totes les seves implicacions. Aquesta decisió porta a reconèixer la pròpia feblesa, però permet sobretot adonar-se de la riquesa immensa que hi ha en nosaltres, creats per Déu a la seva imatge, fets fills seus en Crist i habitats pel seu Esperit.

Els grans mestres espirituals insisteixen en el coneixement propi

ENRIQUE SÁNCHEZ COSTA

Coronel d'Infanteria retirat

Coneixiem l'existència de l'astrobiologia, especialitat que estudia les formes de vida que hi podria haver en algun dels 60 planetes externs al sistema solar. Però un grup d'investigadors de mentalitat oberta que pul·lulen al voltant del centre d'Investigació Teològica de la Universitat de Princeton (Nova Jersey) van fer un pas cap a una incipient astroteologia.

No l'integren més enllà d'una dotzena de teòlegs homes els quals, centrant-se en els éssers extraterrestres amb algun tipus de cos material (no pas àngels), intel·ligència i llibertat, els entenen amb capacitat per relacionar-se amb allò diví a través de les seves pròpies litúrgies i espiritualitat. En aquesta situació de seguida van pensar en el problema del mal, amb la conseqüent moral i psicologia.

Sabien per la seva pròpia forma-

PUNT DE VISTA

Astroteologia: teologia-ficció o escenari plausible?

ció teològica que només si aquests éssers han pecat en contra d'alguna norma de la seva divinitat habita en ells el mal i la violència generalitzada. El qui d'entre aquest grup d'investigadors més aprofundeix en les implicacions teològiques és el dominic Thomas O'Meara, professor a la Universitat de Notre Dame (Indiana, EUA). Accepta que hi hagi planeta sense pecat, planetes immaculats, encara paradisos; però també éssers extraterrestres impurs desterrats del seu paradís.

Això demanaria per ell mateix, segons la nostra manera de pensar, una

«No és impensable una encarnació múltiple en diferents històries de salvació»

encarnació divina amb la seva conseqüent «passió i mort». Els valdria la redempció de Crist o cada espècie necessitaria la seva pròpia? Evidentment, subratlla O'Meara, «allí no hi hauria paper per a Jesús de Natzaret ja que no és de la seva raça ni del seu context religiós». Apunta més aviat al fet que «hi podria haver encarnacions diverses de les persones divines en altres planetes». Cal tenir en compte que ja en el segle XX el teòleg Karl Rahner va afirmar que «no és impensable una encarnació múltiple en diferents històries de salvació».

No obstant això, Guy Consolmango, sj, des de l'Observatori Vaticà, admet que l'astroteologia no és encara un camp prou desenvolupat i reconeix que aquestes preguntes només es poden resoldre amb un sincer «no ho sabem».

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

La nova normalitat?

Han passat ja dos anys des de l'inici de la pandèmia. En tot aquest temps, hem fet molts esforços per conviure amb un virus indesitjable que ens ha fet anar de corcoll. I després de molt patiment i angoixa, ara que començàvem a treure el cap i a veure el camí de la recuperació emocional i econòmica, l'inici de la guerra a Ucraïna ens ha impactat a tots. La nova normalitat anhelada no acaba d'arribar.

Gràcies a la investigació mèdica, a les mesures sanitàries adoptades i a la implicació de la ciutadania, hem aconseguit controlar els contagis i sí, sembla que estem en camí de recuperar la normalitat sanitària prèvia a la pandèmia. Ara bé, no podem aclucar els ulls davant la nova realitat que ens toca viure. A part de la crisi sanitària i tantes pèrdues humanes, la Covid ha deixat greus conseqüències. La pandèmia ha agreujat la pobresa de moltes persones i ha accentuat les desigualtats entre rics i pobres, especialment a les grans ciutats. Per exemple, si prenem dades de l'any 2018 en què l'exclusió social a Catalunya era d'un 16,9%, veiem que l'any 2021 la xifra gairebé s'ha duplicat, arribant al 29,1%.

Aquesta dura realitat queda reflectida en l'informe de la Fundació FOESSA, constituïda per Càritas l'any 1965. El proper divendres, 1 d'abril, es presentarà un estudi segmentat de la situació al territori de la nostra diòcesi. Algunes de les conclusions són preocupants: milers de persones del nostre entorn es troben en una situació d'exclusió social amb signes clars de pobresa, com

la precarietat laboral, el difícil accés a l'habitatge, etc.

Algunes dades concretes referides a la nostra diòcesi: l'any 2021, a gairebé cinc de cada cent llars s'ha passat gana; més d'un milió de persones (un terç de la població de la diòcesi) no pot accedir o mantenir un habitatge digne. I encara una altra dada estremidora: quatre-centes mil persones (13%) no poden seguir tractaments mèdics ni comprar medicines.

Amb la pandèmia han aparegut noves formes de relació i de treball; per exemple, hem sabut aprofitar els avenços tecnològics per comunicar-nos a distància i per teletreballar, però, malauradament, hem vist que l'accés a la tecnologia no és cosa de tots.

Sens dubte, aquesta realitat hauria de fer replantejar l'ordre de prioritats de l'acció política al nostre país. Cal que els governants abordin aquest problema i no ens distreguin ni es distreguin amb temes secundaris. Fer visibles els més vulnerables amb dades objectives i rigoroses és un primer pas per mirar de canviar la realitat en què vivim, però, davant la pandèmia de la desigualtat, hem de ser agosarats, valents i inconformistes. Així, cal reclamar als governants, als sindicats i als diferents agents socials, un gran pacte per aturar l'increment de la pobresa.

No podem normalitzar el drama de l'exclusió social. Hem d'actuar per construir una societat més cohesionada. Per això, en aquest temps de Quaresma us animo a practicar l'almoïna i la caritat amb els nostres germans més vulnerables.

Invisibles i oblidats per la nostra indiferència

Mans Unides fa una crida per globalitzar la solidaritat

La dona boliviana ha de fer front a una societat molt masclista.

MIREIA ANGERRI
«Com podem passar de llarg de tants germans i germanes dels països més empobrits del món i no allargar-los la mà?»

Mans Unides dedica la campanya d'enguany a recordar-nos que «La nostra indiferència els condemna a l'oblit». Amb aquest lema, l'ONG posa en relleu que no podem continuar ignorant els drames de tantes persones en el món, condemnades a viure en unes situacions de desigualtat que clamen al cel.

Per conèixer més aquesta campanya, recollim alguns testimonis que han passat pels micròfons de Ràdio Estel: Mireia Angerri, Martha Nolla i Richard Twagirimana.

«Malgrat la situació de pandèmia que encara vivim, no podem deixar de fer coses ni deixar de denunciar les realitats injustes que vivim.» Són paraules de Mireia Angerri, presidenta-delegada de Mans Unides Barcelona, que explica que el lema de la campanya d'enguany «pretén ser una denúncia sobre un fet massa sovint repetit sobre la nostra manera d'anar per la vida, centrats només en nosaltres mateixos. Tot el que és individualisme, egoisme, consumisme... que condueix els més pobres i els més vulnerables a l'oblit».

Si ens centrem en nosaltres mateixos, els altres es tornen invisibles. «Com podem passar pel costat d'una persona que necessita ajuda i no aturar-nos?, com podem passar de llarg de tants germans i germanes dels països més empobrits del món i no allargar-los la mà?», es pregunta Angerri.

Per això, des de Mans Unides pretenen despertar les nostres «consciències anestesiades» i promoure la solidaritat en la societat. Així, apunta la presidenta-delegada de Mans Unides, «contra la globalització de la indiferència de la qual ens parla el papa Francesc, nosaltres us demanem la globalització de la solidaritat».

La pandèmia ha posat de manifest, un cop més, les enormes desigualtats del nostre planeta i no només a nivell sanitari, sinó també econòmic. Segons Mireia Angerri, «un estil de vida individualista és còmplice en la generació de pobresa i, sovint, descarrega sobre els més vulnerables la responsabilitat de la seva situació precària. I no és així.

Tots en som responsables».

Amb tot, Mans Unides constata que hi ha moltes persones que es resisteixen a acceptar que la situació no es pugui canviar. A l'any, Mans Unides fa més de 500 projectes de cooperació en més de 53 països d'arreu del món.

Qualsevol donatiu, per petit que sigui, arriba al seu destí. Com comenta Angerri, «de cada 10 euros que ens doneu, 9 van a parar a aquells maons que serveixen per construir una escola, o a aquella màquina de raigs que necessita un hospital, o a formar unes infermeres o metges, o a enviar material escolar, o a construir un pou... per a nosaltres, és una grandíssima satisfacció».

Dones empoderades

Un dels projectes als quals dona suport Mans Unides és el *Projecte Dona Bolívia*, desenvolupat pel Centre Juana Azurduy a Bolívia. Martha Nolla és advocada i portaveu d'aquest projecte que promou i protegeix el dret de les dones de Sucre (Bolívia) a exercir una vida lliure de violència i discriminació.

«Els nivells d'igualtat a Bolívia són molt baixos i el nivell de violència és molt alt», constata Nolla, «les dones tenim unes condicions econòmiques menors que els homes, les diferències culturals també són molt fortes i els nivells de discriminació i exclusió són molt més visibles».

El projecte identifica la dona «com a subjecte principal i els seus drets com a elements a ser reivindicats», explica l'advocada. «Treballem temes de violència, tot el que té a veure amb la cultura, amb la transformació cultural masculista de discriminació no només de gènere, sinó també ètnica, i treballem en temes adreçats a l'empoderament.» La paraula «empoderament», de fet, és la paraula clau del projecte.

Martha Nolla recorda que «quan ens vam fundar com a organització fa 32 anys, érem un grup de dones molt discriminades en el sentit que quan parlàvem de l'alliberament femení, de la no-violència, de violació... de temes que posàvem en el debat, ens titllaven de "boges"».

Avui les coses han canviat molt i

han aconseguit avenços significatius, com l'impuls del marc normatiu que ha donat llum a molts projectes i polítiques públiques que han esdevingut lleis; s'han incorporat pressupostos en els nivells municipals, departamentals... «i aquesta mirada d'enfocament de gènere, dels drets de les dones ja no és cosa d'unes "dones boges"».

Tot i això, queda molt camí per recórrer en un «sistema patriarcal, masculista, que té unes habilitats molt subtils per recompondre's», comenta Nolla, «encara es manté la xifra que cada tres dies és assassinada una dona».

Martha Nolla agraeix el suport de Mans Unides, una aliança fonamental «perquè ens ha permès treballar, fer moltíssimes propostes, que van des de l'empoderament individual de les dones a l'enfortiment de l'organització de les dones i la incidència política cap a l'Estat».

Entre els propers reptes figura el treball amb els homes, des d'una perspectiva de noves masculinitats.

Atenció sanitària

Un altre dels camps en els quals Mans Unides ofereix el seu suport és el sanitari. Concretament ens referim a Burundi. Parlem amb un sacerdot d'aquest país, Richard Twagirimana, actualment vicari de Santa Maria de Badalona, que col·labora amb un projecte de Mans Unides al seu país.

El projecte «consisteix a procurar a les persones més necessitades i vulnerables, sobretot dones i nens, els mitjans perquè tinguin una assistència mèdica de base digna», explica el sacerdot, «atencem els ambulatoris que tenim a cada parròquia, en restaurem alguns, fem un seguiment de ma-

Mans Unides col·labora en la reconstrucció d'ambulatoris a Burundi.

MARTHA NOLLA
«Encara es manté la xifra que cada tres dies és assassinada una dona»

RICHARD TWAGIRIMANA
«No podem quedar-nos només en el fet d'administrar sacraments, hem d'orientar i formar la nostra població per a un desenvolupament més durador»

res amb fills petits, formació per al part...».

Una de les necessitats en les quals treballen a Burundi és l'atenció a dones abandonades, perquè aprenguin com desenvolupar-se i contribuir a la marxa de la comunitat.

Un altre dels projectes futurs consisteix a «construir un hospital de referència a Bujumbura per poder acollir totes les persones que en els ambulatoris de les parròquies no poden ser ateses i, sobretot, els casos molt complicats com el càncer o altres malalties que necessiten una medicina més avançada», apunta el sacerdot burundès.

Richard Twagirimana subratlla que la Doctrina Social de l'Església és clara «quan diu que cal desenvolupar l'home, no podem quedar-nos només en el fet d'administrar sacraments, hem d'orientar i formar la nostra població per a un desenvolupament més durador. Això passa per la informació i la formació, però també per una vida saludable».

Així, anima a col·laborar amb Mans Unides perquè «no és només qüestió de filantropia, és una manera d'evangelitzar. Com les primeres comunitats cristianes, que ho posaven tot en comú».

Amb el poble d'Ucraïna

Mans Unides fonamenta el seu treball en l'Evangeli i en valors com la dignitat de tota persona, la solidaritat o el bé comú. Per això, cap tragèdia humana els resulta aliena o indiferent, tot i que es desenvolupi en un lloc on l'entitat no du a terme el seu treball de suport a projectes concrets de desenvolupament. Aquest és el cas d'Ucraïna.

Allà Mans Unides no disposa de socis locals ni tampoc de la logística o infraestructures necessàries per oferir ajuda de forma directa. Per això, remet a qui vulgui col·laborar en l'ajuda a Ucraïna a Càritas. Així, la Comissió Permanent de Mans Unides ha donat 25.000 euros a Càritas espanyola perquè es destini a les necessitats més urgents derivades de la guerra a Ucraïna.

Com a membre de l'aliança europea d'organitzacions catòliques de desenvolupament (CIDSE), Mans Unides s'uneix a totes les parts involucrades a treballar per una solució diplomàtica com a única forma de tornar la pau a la regió».

D'altra banda, Mans Unides recorda que, juntament amb Ucraïna, el món actualment viu altres conflictes que porten anys, fins i tot dècades, provocant mort i patiment. Per elles, per les víctimes de les guerres i conflictes oblidats, l'entitat continuarà treballant dia a dia a països com Etiòpia, el Iemen, Haití o Birmània.

Cartell de la campanya d'enganyany.

SABER ESCOLTAR

La paciència, la conversió i el Miserere

Una bona cristiana em deia que el temps quaresmal li passava a tota velocitat, com si quedés bastant fora de la seva vida. Sí, ella prou sabia què és la Quaresma i les seves pràctiques: l'oració, el dejuni i la conversió. Fins i tot recordava les paraules del papa Francesc: «La Quaresma és un temps favorable per a la renovació personal i comunitària que ens porta cap a la Pasqua de Jesucrist mort i ressuscitat.» «Posats, doncs, a fer el bé, no ens acovardim, que al seu temps collirem, si no desistim. Així doncs, mentre tinguem temps fem el bé a tothom, però sobretot als germans en la fe» (Ga 6,9-10).

La figura de Moisès i el camí de la paciència poden il·lustrar la Quaresma. Moisès guià els israelites durant

quaranta anys pel desert. Aquest trajecte no va ser fàcil; els escollits hagueren de passar moltes calamitats i, una vegada i una altra, van haver de ser amonestats per Déu. Moisès, model de paciència, un cop i altre, va haver de posar-la en joc. Un dels objectius quaresmals hauria de ser el treball de la nostra paciència. En general, som impacients.

Impressiona també la figura de Joan Baptista que predicava: «Un baptisme de conversió per a remissió dels pecats.» L'Església ens mostra el camí de la conversió. Joan predicava la humilitat i el viure d'acord amb la voluntat divina. L'Evangeli és lacònic en presentar aquesta figura gegantina, quan diu que «vestia una peça de pèl de camell i menjava llagostes i mel silvestre». La conversió

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

és un canvi total, és girar-se de cara a Déu segons l'Evangeli de Jesús. Treballar la humilitat no és fàcil. Hem de demanar-la constantment al Senyor.

El Salm 50 (51) demana a Déu la compassió del pecador. S'atribueix a David, després d'haver pecat. Aquest himne és adient per a nosaltres pobres pecadors: «Compadieu-vos de mi, Déu meu, pel vostre amor; per la vostra gran misericòrdia, esborreu-me les faltes. Renteu-me ben bé de les culpes, purifiqueu-me dels pecats...» Un Salm ben quaresmal.

Un dels objectius quaresmals hauria de ser el treball de la nostra paciència

P-J YNARAJA

Sacerdot del Montanyà
ynaraja@gmail.com

No em fa res recordar novament la necessitat de sentir-nos units a Ucraïna. Em vaig referir a les rivalitats entre els patriarcats de Moscou i el de Kíiv. L'espai que tinc reservat no em permet referir-me a més detalls pel que fa a aquests patriarcats. Ara bé, no puc oblidar la comunitat catòlica de ritu bizantí, amb la qual ens uneixen estrets vincles. Personalment sento una gran simpatia per l'amistat que vaig mantenir amb Mons. J. Casanova, prelat mitrat d'aquesta Església, company d'escoltisme i de Seminari. He estat testimoni de la caritat que regna en aquesta comunitat i del tractament amable amb què tracten tothom.

Pel que fa a la mateixa Ucraïna, afegeixo els testimonis que ens

A PROPÒSIT DE...

Pregària i guerra

arriben d'enamorats que, desitjant que el seu amor sigui perpetu i font de Gràcia, a l'hospital o a punt de marxar a la guerra, es casen sense preparatius, tot i que, per aquestes terres, es consideren imprescindibles. Quan llegeixo aquestes cròniques i veig el reportatge gràfic, penso que potser molts promesos d'aquí n'haurien d'aprendre.

Si el clam de queixa i de súplica del poble ucraïnès al principi va ser unànime, ara rebem comunicats que recorden que actualment també hi ha altres guerres, tan injustes com

En aquests moments, no puc oblidar la comunitat catòlica de ritu bizantí, amb la qual ens uneixen estrets vincles

aquesta que ens preocupa. No ho nego, però acudeixo a la predilecció que Déu va tenir per la vídua de Sarepta o per Naaman de Síria. Jesús ho recorda a Natzeret i aquest esment li va representar ser agredit. Aquest privilegi injustícia o bé odia els altres.

Pel que fa al reclam de súplica i d'ajuda, em limito a dues cites.

Diu Pau: «No ens cansem de fer el bé; perquè, si no defallim, quan arribi el temps collirem. Així, doncs, ara que hi som a temps, fem el bé a tothom, però sobretot als qui formen la família dels creients» (Ga 6,9-10).

Sant Ambrosi de Milà, un dels 36 doctors de l'Església, diu: «També se't diu que has de pregar especialment pel poble de Déu, és a dir, per tot el cos, per tots els membres de la teva mare, l'Església, que ve a ser com un sagrament de l'amor mutu.»

Vida eclesial

Aquesta setmana recollim la trobada entre Francesc i el patriarca Ciril, Solsona rep Mons. Francesc Conesa, parlem de misses polifòniques i de la catequesi especial i recollim la crida de l'Església ucraïnesa

Trobada telemàtica entre el Papa i el patriarca de Moscou

«L'Església no ha de fer servir el llenguatge de la política, sinó el de Jesús»

VATICAN NEWS
Ciutat del Vaticà

Segons va informar el director d'oficina de premsa del Vaticà, Matteo Bruni, el papa Francesc i sa santedat Ciril, patriarca de Moscou i de tot Rússia, van mantenir una reunió telemàtica en la qual també van participar el president del Consell Pontifici per a la Unitat dels Cristians, el cardenal Kurt Koch, i el metropolita Hilarion de Volokolamsk, cap del Departament de Relacions Exteriors del patriarcat de Moscou.

La trobada es va centrar en la guerra a Ucraïna i en el paper dels cristians i els seus pastors per fer tot el possible perquè prevalgui la pau.

El papa Francesc va agrair al patriarca aquesta reunió, motivada pel desig d'indicar, com a pastors del seu poble, un camí cap a la pau, per pregar pel do de la pau, perquè s'aturi el foc. «L'Església», va coincidir el Papa amb el patriarca, «no ha de fer servir el llenguatge de la política, sinó el llenguatge de Jesús».

En paraules del Bisbe de Roma, «som pastors d'un mateix Poble Sant que creu en Déu, en la Santíssima Trinitat, en la Santa Mare de Déu: per això hem d'unir-nos en l'esforç d'ajudar a la pau, d'ajudar els qui pateixen, de cercar camins de pau, per aturar el foc».

Els dos líders religiosos van subratllar la importància excepcional del procés de negociació en curs perquè, va assenyalar el Pontífex, «qui paga el compte de la guerra és el poble, són els soldats russos i és el poble el que és bombardejat i mor».

«Com a pastors», va continuar Francesc, «tenim el deure de ser a prop i ajudar totes les persones que pateixen la guerra. Va haver-hi un temps en què també a les nostres Esglésies es parlava de guerra santa o guerra justa. Avui no podem parlar així. Es desenvolupa la consciència cristiana de la importància de la pau».

Amb la mateixa postura que el patriarca que «les Esglésies estan cridades a contribuir a l'enfortiment de la pau i la justícia», el Papa va concloure assenyalant que «les guerres sempre són injustes. El nostre cor no pot deixar de plorar davant dels nens, les dones assassinades, totes les víctimes de la guerra. La guerra mai no és el camí».

Missa per la pau

El dimecres 16 de març va tenir lloc a la basílica de Sant Pere de Roma una missa per la pau a Ucraïna, presidida pel secretari d'Estat vaticà, Pietro Parolin, davant la presència dels ambaixadors i membres del cos diplomàtic acreditat davant la Santa Seu.

«Som aquí aquesta tarda per implorar a Déu el do de la pau a Ucraïna», va dir el purpurat en l'homília, «i per demanar-li que ajudi a tot home i dona de bona voluntat a ser artesans de la pau».

Reflexionant sobre les paraules de Jesús al sermó de la muntanya, «benaurats els constructors de pau perquè seran anomenats fills de Déu», el cardenal va recordar que, precisament la pau és una característica pròpia de Déu: «Sant

PAPA FRANCESC
«Qui paga el compte de la guerra és el poble, són els soldats russos i és el poble el que és bombardejat i mor»

© Vatican Media

Un moment de la reunió entre Francesc i Ciril.

Pau l'anomena el Déu de la pau. Per això, els que treballen per la pau s'hi assemblen, són els seus fills», va afirmar, i va destacar que, no obstant això, la realitat que vivim amb l'actual guerra en territori ucraïnès és molt diferent.

El secretari d'Estat vaticà va posar en relleu que la pregària mai no és inútil i pot influir fins i tot en les situacions humanament més desesperades: «Sobretot, pot canviar els cors i les ments, segons la promesa del Senyor recollida en el llibre del profeta Ezequiel: "Us donaré un cor nou, posaré un esperit nou dins vostre, us trauré el cor de pedra i us donaré un cor de carn."»

D'altra banda, Ràdio Vaticana ha intensificat les emissions en ona curta cap a Ucraïna i Rússia. A les dues emissions diàries (a la tarda i a la nit) en tots dos idiomes, s'hi afegeixen vint minuts al matí tant cap a Moscou com cap a Kíiv. «La decisió», explica Massimiliano Menichetti, responsable de Ràdio Vaticana, «va ser compartida amb tot l'equip directiu del Dicasteri per a la Comunicació, per respondre millor, en aquest moment en el qual la guerra fa estralls, a la nostra missió: portar a tot arreu l'esperança, la paraula del Papa i la lectura dels fets a través de la llum de l'Evangeli».

ESGLÉSIA EN SORTIDA

La paraula callada

Les columnes com aquesta són amples o estretes depenent del moment en què s'escriuen. Estretes quan vols dir tantes coses que l'espai se't fa petit. Amples quan sents l'*horror vacui* i el que vols dir es pot dir amb un *haiku*: poesia minimalista a l'estil japonès. L'espiritualitat occidental està molt marcada pel llenguatge, la raó i la paraula; l'espiritualitat oriental, pel mite i pel silenci.

Vam començar la Quaresma amb una guerra que fa palesa les tantes guerres que van passant desapercebudes pel món. «Conflictes oblidats», que assenyalava el cardenal Tagle convidat al «Sent la creu» a Barcelona. I conflictes també interiors i quotidians; que porten la mateixa llavor nociva que les guerres entre països. Al cor hi portem moltes coses. Ens pesa molt també la mort d'un bon amic, la malaltia, la solitud no volguda, el sofriment propi i el dels altres, la injustícia... Dolor.

I fem silenci. Podem contemplar aquestes creus però entendre que només el silenci és exacte. «Només el silenci és exacte»... ja tinc fet el haiku. Però també cal alçar la veu. La melodia cristiana ha de combinar el so i el silenci perquè «hi ha un temps per callar i un temps per parlar». Mantenir-se callat davant la guerra i la injustícia és complicitat i covardia. L'Església aquí no calla. Però Jesús va més enllà, no convida a fer un discurs, a parlar... sinó a viure sent discurs, sent Paraula, sent signe, sent testimoni. El testimoni és Paraula silent. Quaresma és temps de silenci per esdevenir Testimoni. Sí, sí... ja callo.

JORDI SÀNCHEZ TORRENTS

Professor d'Antropologia i consiliari a Blanquerna

Francesc Conesa anima a «proclamar un missatge de reconciliació i de pau»

Solsona rep amb esperança el seu nou bisbe

IGNASI MIRANDA
Solsona

FRANCESC CONESA
«Perquè la missió ocupi realment el centre de tot, caldrà renovar estructures i reformar molts elements de l'Església»

Francesc Conesa ja és el bisbe de Solsona. Després dels ritus inicials de la missa que es va celebrar dissabte 12 de març a la catedral d'aquesta diòcesi, el prelat va rebre del nunci del Papa a Espanya i Andorra, Bernardito Auza, el bàcul i va passar a ocupar la seu. Va ser, amb la lectura del nomenament i els aplaudiments espontanis, el moment més intens de la missa amb la presa de possessió i l'inici del ministeri del nou pastor.

En la seva homília, Conesa va recordar que «la diòcesi de Solsona existeix per anunciar Jesucrist entre la gent d'aquesta terra i ser-ne signe que transparenti el seu rostre». En aquesta línia, va assegurar que «això exigeix ser una Església de portes obertes, sempre disposada a acollir, però també a sortir als carrers per comunicar el goig de creure en Jesucrist».

En un altre moment, el nou bisbe de Solsona va fer una crida a «proclamar un missatge de recon-

ciliació i de pau» perquè «potser avui, quan sentim que la barbàrie de la guerra es fa present a Europa, sentim amb més força la urgència del missatge de l'evangeli i de continuar anunciant la misericòrdia i el perdó». Francesc Conesa, a més, va destacar que «avui especialment cal la implicació dels laics, de les famílies, dels joves i de cada cristià» ja que, sense aquesta majoria de creients de la diòcesi, «no serà possible l'evangelització».

El prelat va dir també que «perquè la missió ocupi realment el centre de tot, caldrà renovar estructures i reformar molts elements de l'Església». Per assolir aquest procés, Conesa va assegurar que «no s'ha de tenir por, perquè vivim temps nous que exigeixen reformar les institucions eclesials i, sobretot, la conversió dels cors». Finalment el bisbe es va comprometre a «caminar com a cristià» amb els diocesans, alhora que va admetre que les seves «debilitats fan més necessària l'ajuda, la correcció i, sobretot, la pregària» de tots els creients de Solsona.

Una arribada molt esperada per tothom

En una catedral plena, van celebrar amb el nou bisbe Francesc Conesa el nunci Bernardito Auza, i els arquebisbes metropolitans de Tarragona i Barcelona, Joan Planellas i Joan Josep Omella, així com gairebé tots els bisbes de Catalunya, altres prelats i desenes de sacerdots, amb l'assistència d'alguns diaques. Entre les autoritats civils, destacava la presència de l'alcaldessa de Solsona, Judit Gisbert, i la directora general d'Afers

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte

de 20 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

Agustí Codinach

Francesc Conesa saluda els fidels al final de la celebració.

Religiosos de la Generalitat, Yvonne Griley.

Dos moments especialment significatius van ser l'arribada del bisbe electe a la porta de la catedral, uns minuts abans de les 12 acompanyat pel nunci del Papa i per l'arquebisbe metropolità de Tarragona, amb el petó a la Veracreu i l'aspersió, i el ritu de comiat, en què Francesc Conesa es va desplaçar a la capella de la Mare de Déu del Claustre, a la mateixa catedral, des d'on es va unir a l'Himne de la Coronació d'Antoni Muntada: «Santa Maria del Claustre, tothora, vetlleu pels fills, amorosa i fidel, i en els debats d'aquella última hora, obriu-nos, Mare, les portes del cel.»

A banda de l'Eucaristia amb la presa de possessió, es va formar una comitiva per pujar fins a la plaça Major, on es va fer el tradicional Ball de l'Àliga, al so de la Cobla Juvenil Ciutat de Solsona. En acabar aquesta estona, hi va haver una re-

cepció a la plaça Palau. A la tarda, el nou bisbe de Solsona va visitar l'Ajuntament de la ciutat i va signar en el Llibre d'Or.

«Servidor de la vostra alegria»

La diòcesi de Solsona enceta una nova etapa amb l'inici de ministeri episcopal de Mons. Francesc Conesa Ferrer, de 60 anys, nascut a Elx i durant cinc anys bisbe de Menorca. El seu lema episcopal, *Adiutor gaudii vestri* («Servidor de la vostra alegria»), i les seves primeres paraules als nous diocesans («No vinc a vosaltres com a senyor de la vostra fe, sinó com el vostre servent») són tota una declaració d'intencions per part d'un bisbe que, segons explica el seu vicari general a Menorca, «sap escoltar, dialogar, fer amics, treballar en equip, aprendre continuament a partir de la realitat material i dels altres».

Aigualltat

nom (fem.)

1. Dret dels perceptors de **pensions mínimes** contributives a acollir-se a la tarifa social del cànon de l'aigua per reduir la seva factura.

Tarifa social del cànon de l'aigua

100% de bonificació si no superes els 9 metres cúbics d'aigua al mes.

50% si superes els 9 metres cúbics d'aigua al mes.

Bonificació aplicada sobre el cànon de l'aigua, un impost que representa el 30% de la factura de l'aigua.

Sol·licita la tarifa social del cànon de l'aigua al 012 o a la web aca.gencat.cat

Generalitat
de Catalunya

 Barcelona

Deu anys de música religiosa a Barcelona en el marc de la litúrgia per a tots els públics

Misses polifòniques al seu hàbitat natural

JOAN ANDREU PARRA
Barcelona

Barcelona té el privilegi de ser una de les ciutats europees on poder escoltar música religiosa en el marc de la litúrgia. Tot això de la mà de l'Associació d'Amics de les Músiques Polifòniques que aquest curs ha programat un nou cicle de misses polifòniques que arriba a la desena edició. «Aquestes misses s'han convertit en un punt de trobada d'espiritualitat per a persones de tot tipus», ha sostingut Eusebi Díaz-Morera, president de l'Associació, en un diàleg amb la premsa amb motiu de la fita de la dècada d'aquest esdeveniment.

«Es tracta d'un repertori que no està pensat per a una sala de concerts, sinó que és litúrgia i, per tant, en un temple hi veiem un pols dramàtic molt diferent. Aquí la simbiosi entre espiritualitat i art pren una dimensió molt més gran», ha assegurat Josep Pons, impulsor de l'Associació i director musical del Gran Teatre del Liceu. De fet, el disseny dels oficis va a càrrec de Jordi Agustí Piqué, president de l'Institut Litúrgic de Roma, i les homilies les predica Armand Puig, rector de l'Ateneu Universitari Sant Pacià i de la basílica dels Sants Màrtirs Just i Pastor de Barcelona.

Cada temporada se celebren cinc misses polifòniques —tres misses i dos oficis (Nadal i Pasqua)—, cadascuna dedicada a un compositor dels segles XV al XX, com Giovanni Pierluigi da Palestrina, Claudio Monteverdi, Tomás Luis de Victoria, Haydn, Mozart, Johann S. Bach, Joan Cerverols..., fins als més contemporanis Igor Stravinski i Paul Hindemith. Les misses se celebren a l'església del monestir de Pe-

dralbes i a la basílica dels Sants Màrtirs Just i Pastor que reuneixen l'acústica apropiada.

Barcelona Ars Nova, el braç executor

Les obres són interpretades a capella, amb acompanyament d'orgue o orquestral pel cor Barcelona Ars Nova, un *ensemble* professional creat en paral·lel a l'Associació i format per solistes vocals que col·laboren amb els millors cors de cambra europeus i dirigit per Mireia Barrera que, alhora, és la directora artística del projecte de les misses polifòniques.

Barrera ha explicat que configurar aquesta coral professional ha estat laboriós, especialment en els primers anys, quan costava trobar veus femenines que interpretessin polifonia antiga, per l'exigència del repertori i pel fet d'assajar vuit hores el dia anterior a la celebració. «Al conjunt li agrada molt cantar aquestes misses i oficis en esglésies, atès que hi ha una connexió molt forta amb el públic», ha subratllat.

L'Associació d'Amics de les Misses Polifòniques va néixer l'any 2012 de la mà d'un grup de melòmans que volien portar aquesta tradició pròpia d'Alemanya i Àustria a casa nostra. Entre els impulsors hi havia l'editor Jaume Vallcorba i Plana. En aquests deu anys unes 15.000 persones han pogut gaudir d'aquestes celebracions. L'entitat, que cada temporada compta amb un pressupost de 90.000 € aportat per diferents patrocinadors, es convertirà properament en una Fundació que durà per nom Fundació Cultural Misses Polifòniques per tal de consolidar i ampliar en un futur el projecte.

Les dues misses polifòniques que tancaran aquesta temporada es faran a la basílica dels Sants Màrtirs Just i Pastor, a les 19 h. L'entrada s'ha de reservar a la web de l'entitat (www.missespolifoniques.com) i l'aportació és voluntària:

- Diumenge 3 d'abril. Ofici de Setmana Santa: Litúrgia de la Passió. *Passió segons Sant Joan*, de Tomás Luis de Victoria (1548-1611), i *Lamentacions*, d'Alonso Lobo (1555-1617).

- Diumenge 29 de maig. Celebració del desè aniversari. Missa núm. 5 en Lab M de Franz Schubert (1737-1828), versió cor i orgue.

Missa polifònica a l'església del monestir de Pedralbes de Barcelona.

Ricardo Ríos

La nota «la», la més important

XAVIER MORETÓ

Consiliari de Catalunya i les Illes

Seguim el temari d'enguany de VidaCreixent. Com ja sabeu, aquest temari porta per títol: «L'harmonia de la teva vida.» Cada capítol és una nota musical. La nota «la» —diu l'autora— és la que ens dona equilibri, la que ens fa retornar al centre... La «la» de la nostra vida és la que ens dona la identitat. «És on som», ens diu la Conxa. En l'escena de la bardissa que cremava i no es consumia de l'Èxode, Moisès pregunta a Déu: «Si els meus germans em pregunten, què els he de dir?» i Déu li respon: «Jo soc el qui soc.»

En la reunió d'animadors ens vam fer una pregunta cabdal: «Qui és aquest Déu per a nosaltres?» I ens vàrem posar d'acord a plantejar-ho als nostres grups. Convé revisar la nostra idea de Déu. Quina és la nostra concepció de Déu? Potser esperem un Déu totpoderós, que elimini el mal del nostre món. O, al-

menys, ens agradaria que fos així...

Ara que tots estem patint per aquesta guerra d'Ucraïna, torna a sortir la pregunta sobre Déu: on és Déu? Per què no intervé? Però Déu no és un Déu de la força, la imposició i la intervenció, sinó un Déu de la misericòrdia. On és Déu en aquesta guerra? No és al front de batalla, aturant míssils, sinó a la rereguarda, ajudant els refugiats. Tantes iniciatives que estan sorgint aquests dies encaminades a ajudar, acollir, protegir tots els qui es veuen obligats a marxar... Déu és amb els més febles...

Jesús estava sempre amb ells. És més, Ell es va fer pobre entre els pobres i va morir com un malfactor, sent innocent... i Déu no el va fer baixar de la creu.

Un estil de vida

PERE CANALETA ARGEMÍ

President interdiocesà

Els evangelis són relats de conversió. Cal engendrar la fe en Jesucrist, cal ser deixebles i seguidors. Cal col·laborar amb el seu projecte del Regne de Déu. En aquesta actitud de conversió han de ser llegits, meditats, compartits, acollits i contagiats. No aprenen de Jesús una doctrina, en els evangelis, és un estil de vida: una manera d'estar en la vida, una forma de fer la vida més humana. Ens inspirem en Jesús. Volem fer el que Ell ens ha ensenyat, el que Ell ens inspira. Tot neix de la relació amb Ell. Aprenem el que Ell pensa, sent, estima, prega, pateix, crea, confia. A poc a poc, ens anem convertint amb els seus deixebles. Aprenem seguint els seus passos. L'estil de Jesús és fonamental per a la nostra identitat de deixebles i seguidors seus. Que Vida Creixent ens hi ajudi.

Molt bona Pasqua a tots i totes i recordo que la Trobada Interdiocesana serà a Montserrat els dies 11 i 12 de maig del 2022.

On és Déu en aquesta guerra? No és al front de batalla, sinó ajudant els refugiats.

Orientacions per a la catequesi amb i per a persones amb discapacitat

REDACCIÓ
Madrid

La Comissió Episcopal per a l'Evangelització, Catequesi i Catecumenat de la Conferència Episcopal Espanyola ha publicat *Orientaciones en la acción evangelizadora, catequética y pastoral de la Iglesia con y para personas con discapacidad*.

Mons. Romà Casanova, responsable de l'Àrea de Pastoral i Catequesi amb i per a persones amb discapacitat, explica que l'objectiu d'aquest document és oferir a les diòcesis algunes pistes «per viure encara més la “inclusió” de les persones amb discapacitat en la vida de l'Església, que de vegades poden quedar al marge, tant com a subjectes actius de la comunitat, com en qualitat de receptors del servei pastoral i evangelitzador propi de l'Església».

Aquestes orientacions recullen el treball fet en el món de la discapacitat des de l'àmbit concret de la catequesi. Com recorda Mons. Casanova, són moltes les associacions i grups eclesials que treballen en aquest àmbit.

«La discapacitat», puntualitza, «no és un impediment ni per rebre la Bona Notícia de l'Evangeli, ni per ser testimonis de l'acció salvadora de Déu en la pròpia vida, senzillament cal saber obrir-se i acollir aquestes persones; ajudar-les i deixar-nos ajudar per elles per comprendre com reben elles l'anunci, què poden arribar a conèixer, com suscitar la dimensió orant i celebrativa de la fe, etc.».

En aquest moment en el qual l'Església està immersa en la celebració del Sínode, «l'Església a Espanya vol caminar amb aquestes persones pel Camí que és Crist i que junts, en família, oberts a l'escolta, a la comunió, al diàleg i al discerniment ens ajudem a complir el somni de Déu».

Mons. Casanova reconeix que, tot i que és molt el camí fet en aquest àmbit de la discapacitat, «encara ens queda molt per recórrer». Per això conclou mostrant el desig que aquestes orientacions «ens ajudin a posar-nos en camí plegats, tant amb els que viuen amb passió en aquest camp de la discapacitat dins l'Església, com les associacions civils que serveixen d'ajuda a les persones amb diferents discapacitats. Apostant per una pastoral

sol·licita a les necessitats del germà o germana amb discapacitat, alhora que humil per saber descobrir-hi un agent evangelitzador».

El març del 2020, després de la reforma dels Estatuts de la CEE, es va crear aquesta Àrea per promoure i acompanyar la pastoral en l'àmbit de les persones amb discapacitat.

El seu treball està enfocat a cinc objectius: suscitar l'interès i la preocupació per incloure les persones amb discapacitat en la vida de l'Església; animar la creació d'equips específics en els diòcesis; oferir orientacions i pautes pràctiques que ajudin a la seva inclusió pastoral efectiva en la vida de l'Església; formar els que col·laboraran en aquesta pastoral i també les persones amb discapacitat perquè siguin protagonistes en primera persona de l'evangelització, i escoltar, acompanyar i donar suport al treball d'associacions i moviments que es dediquen de manera específica a aquesta pastoral.

Comisión Episcopal para
la Evangelización, Catequesis
y Catecumenado

Orientaciones en la acción
evangelizadora, catequética
y pastoral de la Iglesia
con y para personas
con discapacidad

«Això és l'infern. Pregueu per nosaltres»

JOSUÉ VILLALÓN

Ajuda a l'Església Necessitada

Les parròquies,
convents i seminaris
han esdevingut
refugis antiaeris
i centres d'acollida

Continua l'escalada de violència a Ucraïna. No obstant això, allà l'Església segueix a prop dels que més pateixen, i atén els que fugen en el seu camí i també els que es queden atrapats pels bombardejos. Les parròquies, convents i seminaris han esdevingut refugis antiaeris i centres d'acollida per a persones de tot tipus.

Des de la ciutat de Mariúpol, al sud d'Ucraïna, una de les més castigades per les bombes i assetjada per l'exèrcit rus arriben missatges de desesperació: «Mariúpol és com l'Armagedon, és com l'infern», afirma el pare Pavlo, sacerdot de la Societat de Sant Pau. Explica a la fundació pontifícia Ajuda a l'Església Necessitada (ACN) que ha aconseguit escapar amb un grup de vehicles, però encara són molts els que queden atrapats en una ciutat en runes. Segons dades del govern ucraïnès, en aquesta ciutat ja hi ha més de 2.500 morts i les imatges

de l'atac a un hospital infantil han donat la volta al món.

«Si us plau, informeu al món: això és una tragèdia. Els trets són indiscriminats, tota la ciutat sembla un camp de batalla. Les bombes cauen per tot arreu. Només se senten trets. Mariúpol és una ciutat assetjada per l'exèrcit rus. La gent roman al soterranis», assegura el sacerdot, «no us podeu imaginar el que hem vist. Són imatges que no es poden oblidar. Ara ja som fora de la ciutat, però què passa amb la gent que no ha pogut fugir? Amb moltes persones no tenim contacte, no sabem on són i qui continua viu. Déu meu, quan s'acabarà tot això? Pregueu per nosaltres».

Una altra ciutat assetjada pels bombardejos és Khàrkiv, allà el bisbe Pavlo Honcharuk explica que la seva residència ha estat tocada per un projectil que n'ha destrossat el sostre, però que ningú no en va resultar ferit. «Allò eren apartaments. Totes les finestres estan destrossades. Moltes persones d'aquest barri han mort.» Mons. Honcharuk es refugia al soterrani d'un edifici, juntament amb un grup de famílies i el bisbe de l'Església ortodoxa ucraïnesa el metropolita Mytrofan. Tots dos prelat visiten els malalts i porten menjar i medicaments als més necessitats.

A mesura que la crisi s'agreuja, ACN dona suport als sacerdots i religiosos d'Ucraïna perquè continuïn amb la seva tasca pastoral i caritativa. A més, està proporcionant ajuda d'emergència als quatre exarcats grecocatólics i a les dues diòcesis catòliques llatines de l'est d'Ucraïna, que inclouen Khàrkiv, Donetsk, Zaporíjia, Odessa i Crimea. ACN també demana pregàries per la pau a Ucraïna. Es pot col·laborar a través de la campanya «Emergència: Guerra a Ucraïna, l'Església es queda».

L'Església a Ucraïna intensifica la pregària.

SIGNES D'AVUI

Margarida Maria i Serafina

LLUÍS SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

Margarida M. Teilhard de Chardin, afectada de tuberculosi espinal, va passar 19 anys al llit. Va fundar el 1922 «La Unió Catòlica dels Malalts». Va titular un dels seus escrits *La vocació del sofriment*. En aquest capítol explica la història de la Serafina, nom fictici d'una persona real. Aquesta dona era membre de la Unió. Patia peritonitis, lesió pulmonar i artritis. S'havia curat a Lourdes i allà, en un segon pelegrinatge, li havien acreditat la sanació. Després d'aquest episodi, va anar a veure la Margarida per presentar-li la seva dimissió. Havia observat en ella un aspecte físic excel·lent, però una tristesa, allunyada d'una transparència alegre pròpia de les persones que formaven part de la Unió. La Margarida va entendre que era natural perquè ara la Serafina podia començar de nou una vida normal,

però ella li va manifestar que no pensava aconseguir mai estar readaptada a la vida activa. Després de la curació «havia viscut en un núvol blau, rosa i daurat». Com a persona curada havia estat rebuda per nombrosos bisbes i la gent devota volia convertir les seves pertinences en relíquies. Assaboria el contacte amb el que és sobrenatural. La Margarida li va dir: «El Paradís no s'anticipa mai. Això no podia durar.» Es va transformar en una malalta curada que havia de recuperar el temps i els diners perduts. La Serafina se sentia tan descoratjada que va afirmar haver perdut la seva vocació. La Margarida li va preguntar: «Quina vocació?» La

resposta va ser: «La vocació al sofriment.» La Margarida li va respondre: «Només hi ha una vocació veritable: la vocació a la voluntat de Déu.»

La Margarida va argumentar: «Nostre Senyor va treballar fins als trenta anys. Va consagrar tres anys a la vida pública i no va permetre que el sofriment el paralitzés aparentment davant dels homes més de vint-i-quatre hores seguides. No creguis, després de llegir l'Evangeli, que el més perfecte és demanar la malaltia. Crist curava els malalts i plorava sobre ells.»

Els sants no busquen el sofriment sinó la voluntat divina, voluntat que els pot comportar grans sacrificis. En aquest cas els accepten «sovint amb la mort a l'ànima». La Margarida, per experiència pròpia, sabia de què parlava.

Margarida M. Teilhard de Chardin va passar malalta 19 anys al llit

VICTÒRIA MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

Aquesta finestra sovint hem d'obrir-la de bat a bat, i albirar ben lluny dels nostres carrers, per abocar-nos a llocs més punyents. Ja fa dos mesos que aquesta finestra ens la mostren cada dia els informatius de la televisió: les angoixes d'unes poblacions que no podien imaginar la tragèdia que els canviaria la vida a causa d'una guerra injusta.

Fa uns dies, vaig tenir l'ocasió de sentir parlar directament una dona d'Ucraïna que viu a Barcelona, casada amb un català i amb dos fills petits. La seva família és a Ucraïna intentant sortir com tants milers i milers de dones amb els seus fills o nets. I dic dones, perquè els homes, si no són ancians, han de continuar allà a causa de la llei marcial

FINESTRA A LA VIDA

Les nostres batalles interiors

que els obliga a participar —siguin pacifistes o no— en un guerra tan inhumana com ho són totes.

I sentint parlar aquesta dona que viu a Barcelona —en una tertúlia sobre el tema, des d'una mirada cristiana— se'm va plantejar, com a tantes altres persones, la meua posició interior: és una ajuda enviar més armament? Ens posicionem amb una indiferència culpable quan pensem que «la carrera d'armament» contribueix a aquest horror que viuen els nostres germans d'Ucraïna i tants pobles que pateixen per la mateixa causa?

El diumenge, en la nostra Eucaristia amb homilia participada, va sortir aquest debat arran de l'Evangeli de les temptacions de Jesús: «Tot això et donaré...», li diu el diable. Alguns feligresos estaven per la defensa

amb armament com l'única ajuda que podíem aportar al poble envaït —a part de l'ajuda humanitària— i altres recordàvem la postura de Jesús: posar l'altra galta, «perdoneu-les, perquè no saben el que es fan...».

Deixo en l'aire, des d'aquesta finestra a la vida, la reacció cristiana. Potser la pregària ens donarà llum. Però el que no hi ha dubte és que hem de rebutjar «la carrera d'armament» que, mentre enriqueix tants països, afavoreix les situacions més punyents per a la població innocent que són els que sempre acaben perdent. Que Déu hi faci més que nosaltres.

Que la pregària ens il·lumini i que Déu hi faci més que nosaltres

«Les religions poden ser un potencial aliat en la lluita contra el canvi climàtic»

P. Jaime Tatay, enginyer forestal, teòleg i jesuïta

Tatay és director de la revista cultural *Razón y Fe* i és membre de l'equip Ecojesuit i de Cristianisme i Justícia.

«Imaginem que tots els temples decidissin apostar per les energies renovables»

«Hi ha una via intermèdia, diferent del tecnooptimisme i del catastrofisme, de preocupació lúcida davant dels grans reptes que enfrontem»

«Una de les tasques intel·lectuals més urgents des de posicions anticapitalistes i ecosocialistes és reconèixer que les tradicions religioses són dipòsits culturals de saviesa immensos per a l'organització de societats sostenibles». Això ho escrivia l'antropòleg Emilio Santiago Muíño en un article publicat a *Iglesia Viva*. I a explorar aquests immensos dipòsits culturals es dedica el jesuïta Jaime Tatay Nieto (València, 1976), que va estudiar Enginyeria Forestal a l'ETSIM de la Universitat de Lleida i Ètica social al Boston College i porta la cura del planeta incrustada a l'ànima. Escriu regularment a jaimetatay.com i a pastoralsj.org.

Des de la docència i la recerca acadèmica a la Facultat de Teologia, a l'ICAI i a la Facultat de Ciències Humanes i Socials de la Universitat

Pontificia Comillas estudia i ensenya sobre el lligam profund que uneix els éssers humans amb la Terra, la casa comuna que ens acull.

***Laudato Si'* és l'encíclica més citada d'un Papa?**

Sens dubte és la més citada en publicacions acadèmiques i també a escala mediàtica. *Laudato Si'* va suposar un punt d'inflexió en la percepció de l'actor religions en aquest debat. Ara bé, moltes altres confessions han anat publicant declaracions semblants: el patriarca ortodox Bartomeu I, els rabins d'Israel, líders islàmics, el Dalai Lama... també s'han anat posicionant i es constata una creixent convergència interreligiosa. Aquest paper important de les religions es va poder visualitzar a la COP21 de París. El

món empresarial, polític i la societat civil en general han anat interioritzant que les religions poden ser un potencial aliat en la lluita contra el canvi climàtic i molts altres reptes ambientals.

Quines raons hi ha per no excloure les religions dels debats sobre el desenvolupament i la sostenibilitat?

N'hi ha moltes, de raons. Una és el simple fet que la immensa majoria del món és creient. Una altra raó evident és l'existència de moltes institucions religioses amb un enorme influx cultural. I a escala financera, els recursos econòmics de què disposen les religions són palanques potencials de canvi. Per exemple, imaginem que la majoria dels temples de les diverses confessions decidissin apostar per les energies renovables. També tenim la dimensió espiritual que poden aportar les religions: quan es parla de canvi d'hàbits o canvi personal, aquests són elements que poden fonamentar-se en el que és específicament religiós.

A qui molesta *Laudato Si'* en el món secular?

Més que molestar, hi ha trobat algunes objeccions. D'economistes, sobretot, per exemple, pel que fa a la crítica que fa Francesc d'un mercat d'emissions de CO₂, sobre la conveniència o no de fer servir aquest mecanisme d'atorgar un preu al carboni per regular emissions. També s'ha criticat, per exemple, una visió un xic irènica de la natura, que obvia aspectes «durs» —com ara la competència, la depredació o el parasitisme— de la biologia evolutiva.

I en el món eclesial?

És una qüestió que s'ha anat interioritzant progressivament, però continua generant tensions, ja que n'hi ha que opinen que l'Església no hauria de pronunciar-se sobre temes aparentment tècnics o econòmics. Però no és la primera vegada que passa, va passar anteriorment quan els pontífexs van decidir parlar sobre qüestions laborals, econòmiques, polítiques i sobre concepcions alternatives del desenvolupament humà. Ara bé, són crítiques menors; en general, l'acollida ha estat bona.

Avui es confronten dos relats: el del tecnooptimisme i el del catastrofisme. Hi ha una tercera via?

Sí. Tots dos extrems són perillosos, poden portar a la ingenuïtat o a la inhibició, respectivament. Però hi ha una via intermèdia de «preocupació lúcida» o «responsabilitat esperançada» pel que fa als grans reptes que afrontem. En aquest sentit, el final de l'encíclica expressa molt bé la posició catòlica: «Caminem cantant. Que les nostres lluites i la nostra preocupació per aquest planeta no ens preguin el goig de l'esperança» (LS, 244).

En el seu blog parla d'una societat que entra en una triple dinàmica de degradació: espiritual, social i ecològica. Quins en són els motius?

No hi ha únicament una dinàmica de degradació. Hi ha múltiples dinàmiques simultànies de degradació i regeneració. Per exemple, es va resoldre la destrucció de la capa d'ozó, s'han reintroduït i recuperat espècies amb èxit. A escala econòmica, hi ha grans problemes com la desigualtat creixent, però també elements molt positius: l'extensió de la Seguretat Social a molts països occidentals, o que la Xina hagi

Església catòlica i sostenibilitat

El llibre de Jaime Tatay *Ecología integral. La recepción católica del reto de la sostenibilidad. 1891 (Rerum novarum) – 2015 (Laudato Si)*, publicat a la Biblioteca de Autores Cristianos (2018) i basat en la seva tesi per al doctorat en Teologia, ha rebut recentment el premi de la Fundació Vaticana *Centesimus Annus pro Pontifice*. Per al seu autor, «la sensibilitat de l'Església pel que fa a la sostenibilitat del planeta ha anat evolucionant i s'ha anat rebent com en la societat civil. Es tracta d'un conjunt de temes (amença nuclear, residus, canvi climàtic, forat d'ozó...), que a l'Església es reben de manera desigual tot depenent del país, de la persona i de la seva formació, del lloc on es viu (si es un país industrialitzat o no). Ha estat un procés lent i asimètric», conclou.

El Quadern CJ n. 212,
Creure en la sostenibilitat.
Les religions davant del
repte mediambiental
és obra de Tatay.

«L'ús savi i prudent
dels recursos naturals
és una de les
assignatures pendents»

tret milions de persones de la pobresa extrema els darrers anys. Els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni s'han acomplert en bona mesura. Molts indicadors han anat a millor i d'altres han anat a pitjor, com és el cas de la pèrdua de biodiversitat o l'emissió de gasos d'efecte hivernacle.

La foto de conjunt és difícil d'aconseguir. Per això la manca de formació (i de lucidesa) és un dels problemes principals a l'hora d'identificar els reptes que afrontem. Uns quants d'aquests problemes són la pulsio d'acumulació en societats avançades (que es reflecteix en un consumisme compulsiu i desenfrenat), el cor egoista de la persona, la pèrdua d'espais de comunicació (que ens impedeix ser conscients dels problemes de la gent), la necessitat urgent d'alfabetització ecològica.

Tot indica que ens adrecem cap a escenaris de menor disponibilitat energètica i de materials. Com podem organitzar-nos col·lectivament per administrar aquesta escassetat?

Això fa referència a dues qüestions. Hi ha un problema a curt termini de subministrament, que té a veure amb l'embús en la cadena de producció i distribució (ocasionada per la pandèmia i una explosió del consum). Però això és una cosa conjuntural. El problema de fons és cultural i a llarg termini. Té relació amb l'ús savi i prudent dels recursos naturals. Aquesta és una de les assignatures pendents. Cal proposar i experimentar models econòmics més circulars, como es diu ara; aprendre a viure millor amb menys; organitzar un sistema econòmic que no necessiti tantes matèries primeres que després rebutgem un cop utilitzades, sinó que les reintegrem al sistema. Les famoses «R» continuen sent tan actuals com sempre.

Transició verda, sostenibilitat... són paraules que ja han quedat buides?

Passa com amb qualsevol altre ideal (com l'amor o la justícia), que es pot desgastar. Certament, hi ha un perill de mercantilització del que és sostenible i del que és verd que pot acabar buidant de contingut aquests mots, d'aquí la importància de fer servir indicadors i mecanismes d'avaluació i

certificació externs.

Quina opinió li mereix el Green New Deal europeu?

És una aposta valenta que veig amb una gran esperança; hi ha un esforç sincer i fort per part de la UE per posar-ho al centre de les polítiques europees. De fet, Europa està liderant aquesta qüestió en gran mesura.

La vida senzilla i sòbria sembla avui una cosa gairebé contracultural. Com fonamentar aquest nou horitzó cultural desitjable i començar a fer passos en aquest sentit?

Cal fer una primera excepció. A una vida sòbria, entesa com una vida que opta per reduir el consum, només hi pot optar aquell que en té de sobres per consumir de més. En canvi, aquell que viu una sobrietat imposada, al caire de la pobresa, no pot triar-la lliurement, perquè és una maledicció. La sobrietat és un missatge adreçat principalment a persones de societats opulentes que tenen més del necessari per cobrir les seves necessitats bàsiques. Però no s'ha d'entendre com una coacció o un fardell moral, sinó com una oportunitat per viure amb més profunditat i més sentit. No s'hauria de viure com una imposició, sinó com una opció lliure i alliberadora.

Com fer més present tot això a la litúrgia i als símbols de les celebracions per anar transformant les comunitats i influir en els hàbits dels fidels?

Hi ha un gran repte pendent en aquest sentit, perquè l'Església s'ha anat urbanitzant, com la societat en general, i en un context urbà és més difícil, tot i que no impossible. Tenim les parròquies, les escoles i les comunitats cristianes: els sacerdots, per exemple, rarament prediquem sobre aquests temes, tot i que hi ha experiències interessants com ara la Comissió Diocesana d'Ecologia Integral a l'arxidiòcesi de Madrid. Cal reconnectar amb molts dels símbols de què disposem a la litúrgia, la llarga tradició de cercar el desert i les experiències a la natura (recessos, escoltisme, esplais). Concretant: es podrien actualitzar les litúrgies i aprofitar els recursos que ja tenim i també explorar els diversos canals de formació cristiana per viure aquestes qüestions a escala intel·lectual, espiritual i pràctica.

JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Calia celebrar-ho

Benvolguts i benvolgudes, una de les imatges més significatives de la Quaresma és la del fill pròdig, el germà petit de la paràbola que llegim aquest quart diumenge. Qui no s'ha sentit mai identificat amb ell, delerós de marxar lluny de la casa pairal i capaç de dilapidar-se l'herència en un tres i no res? Quantes catequesis no hem fet sobre la indigència humana i la bonica oportunitat que aquesta brinda per cercar de nou el nostre lloc i retrobar l'escalf del Pare amorós!

Avui, però, voldria fixar-me en la reacció del germà gran, a voltes poc reflexionada i interioritzada. De fet, l'evangelista Lluc dona el punt clau de les paràboles en la introducció anterior: «Els fariseus i els mestres de la Llei murmuraven i deien: Aquest home acull els pecadors i menja amb ells» (Lc 15,2). És precisament per combatre el judici de les autoritats jueves que Jesús s'afanya a deixar clara la seva postura respecte els pecadors. I és el germà gran qui, assumint el rol d'aquestes autoritats, interpreta el desagradable paper d'aquell que s'enfada amb la manera d'actuar de Déu.

No es tracta de deixar malament uns o altres, sinó de combatre una mentalitat que separa i allunya, contrària a la mentalitat de Déu que sempre uneix i agermana. En la nostra Església actual, també cadascú de nosaltres o cadascuna de les nostres comunitats, pot caure en aquesta trampa. El perdó que Déu ofereix a tothom, perquè tots som necessitats de misericòrdia, no implica només la salvació personal, sinó que sobretot afecta a la fraternitat i a la comunió, notes característiques d'haver esdevingut un sol cos. En efecte, una de les catequesis de la paràbola és la preocupació pel germà, tema recurrent en el món bíblic. Així, mentre el pare esdevé imatge del qui vetlla per la família, sempre pendent del seu fill i albirant-lo encara de lluny, el fill gran representa la indiferència d'aquell que segueix treballant i vivint donant l'esquena al seu germà. Fixem-nos com la paràbola contrasta l'expressió del servent i del pare, que parlen del petit com d'«el teu germà»; en canvi el germà gran l'anomena despectivament «aquell fill teu».

El retorn del fill petit, de fet, ha de possibilitar la comunió familiar, la festa del perdó mutu que recompon: «Calia celebrar-ho i alegrar-se'n». Sembla, però, que el gran no comprèn ni comparteix la prioritat de la comunió, sinó que prefereix comptar mèrits i esperar recompenses individualistes, fins al punt de desviure's per una herència que no sap gaudir ni compartir. Aquí hi ha el seu drama, potser el nostre drama.

En ple procés de reflexió sinodal per redescobrir l'Església de comunió, no deixem perdre l'oportunitat de sentir que el pecat del germà és el meu pecat i que la festa pel seu retorn és la meva festa, d'igual manera que el meu pecat i la meva festa són seus, són de tota l'Església. Una ocasió per viure el que ens diu el papa Francesc en la carta apostòlica *Misericòrdia et misera* (20-XI-2016): «Estem cridats a fer créixer una cultura de la misericòrdia, basada en el redescobriments de l'encontre amb els altres: una cultura en la qual ningú miri l'altre amb indiferència ni retiri la mirada quan vegi el sofriment dels germans» (n. 20).

Ben vostre.

SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

La reconciliació, sempre fruit de l'amor

En el nostre pelegrinatge interior cap a la Pasqua, Jesús s'ha fet trobadís i ens demana poder caminar al costat nostre, i ho fa tot obrint-nos els ulls i el cor. Vol que tot allò que observem i visquem sigui expressió de la seva mateixa vida, la que sempre està pendent de complir la voluntat del Pare i d'actuar com Ell. Es desviu per fer de la nostra vida, i la de tot home i tota dona que formem la família humana, un espai on l'amor dona sentit a qualsevol acció personal i social, on la reconciliació sempre sigui fruit de l'amor.

El que volem fer és dur a terme el seu encàrrec, i poder dir com sant Pau: «Nosaltres fem d'ambaixadors de Crist, i és com si Déu mateix us exhortés a través nostre. Us ho demanem en nom de Crist: reconcilieu-vos amb Déu» (2Co 5,20). A la paràbola del fill pròdig, en contemplar els dos fills, Jesús posa al descobert la necessitat de reconciliació amb el Pare. La resposta pot ser diversa, perquè som lliures, però hi ha la decisió de recapacitar i no reincidir-hi, l'un tornant a casa i l'altre superant la seva tossuderia i reconeixent que el pare l'estima. La reconciliació sempre serà fruit i manifestació de l'amor. Tot això ens pot ajudar a entendre que el veritable sentit de la festa de Pasqua prové de la manifestació de l'amor de Déu, l'amor que, avui, de forma inusual entre nosaltres, descobrim en el pare que frueix d'acollir i estar amb els fills.

La singularitat que Jesús ens presenta amb aquesta paràbola desfà molts dels nostres esquemes, fins

i tot formes de presentar-nos com a Església. La imatge del pare bo i misericordiós és la que qualsevol persona espera i té dret a descobrir en nosaltres, l'Església. Avui, hom és molt sensible no només al contingut, sinó també a la forma amb la qual oferim el missatge evangèlic i, a partir d'ell, el pensament de l'Església, sempre en total consonància amb ell. Crist és «sagrament» de Déu Pare i nosaltres som «sagrament» de Crist. Hi ha una íntima relació entre Jesús i el Pare, ja que ell mateix diu: «Qui m'ha vist a mi ha vist el Pare» (Jn 14,9), i també hi ha una estreta relació entre ell i tota persona, per senzilla, pobra i humil que sigui; també són paraules seves les que afirmen que «tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus més petits, a mi m'ho fèieu» (Mt 25,40).

Vet aquí la doble identificació que ens demana, que dona unitat i coherència a la nostra vida i és central en el pas de conversió quaresmal. D'aquesta manera, haurem pogut aprendre un poc més en què consisteix la veritable condició de «fill», ja que Jesús ens ha mostrat l'autèntic rostre del «Pare». Entrar en aquesta relació de paternitat-filiació ens ajuda a orientar-nos vers l'experiència pasqual, on viurem l'entrega de Jesús com a «Fill» que fa la voluntat del «Pare» i dona la vida per la nostra salvació. Som invitats a participar de l'amor de Déu que Jesús ens ofereix amb la seva mort i resurrecció per viure reconciliats i gaudir de la seva pau.

COMENTARI DE LA PARAULA

Déu, mare-pare

GLORIA MONÉS

L'evangelí ens parla d'un pare i dos fills; no apareix la mare perquè el Déu bíblic és pare i mare, com bé expressa el conegut quadre de Rembrandt. El fill més jove presenta al pare una exigència més que una petició. Vol disposar del patrimoni i viure a la seva manera, fet que evoca uns anhels de viure sense restriccions de lleis o de normes. Després de malgastar el patrimoni, el noi —doblegat per la fam i la humiliació— decideix emprendre el camí de retorn. És una conversió interessada; no pensa en el dolor del seu pare sinó en la fam que l'alça. No s'especifica en què i com va malgastar el patrimoni; tot l'accent es posa en l'acollida del pare: «el veu, se'n compadeix, corre, l'abraça, el besa»; no li passa pel cap fer un retret al fill o demanar-li comptes. Quan el jove comença la seva confessió el pare la desatén per instar els criats a preparar la festa pel seu retorn. Amor gratuït cent per cent.

Jesús adreça la paràbola a escribes i fariseus, fidels complidors de la llei, que s'escandalitzen en veure'l menjar amb publicans i pecadors. Jesús, viva icona del Pare del cel, fa palesa la seva missió de retornar l'esperança als caiguts, als descartats, els rebutjats per indignes. És significativa la descripció de l'actitud del germà gran: en veure la festa s'informa i

quan sap que el germà ha tornat, s'enfada i es nega a entrar. També a ell el pare surt a buscar-lo. Ell li retreu: «Aquest fill teu [no diu germà] que no s'ho mereix té una gran festa i jo que t'he servit tota la vida, ni un cabrit...» No sols presumeix de bona conducta sinó que recrimina el seu pare, que tampoc el censura sinó que li diu: «Fill, tu sempre ets amb mi i tot el que jo tinc és teu.» Però el fill gran no ho viu així, perquè veu el pare com un amo i no com un pare i, per tant, no viu la seva proximitat com un regal.

La paràbola m'interroga sobre la imatge que tinc de Déu i em fa pensar en tants judicis i prejudicis dins la mateixa Església. Que fàcil que és creure's millor que els altres! Recordem que la paràbola s'adreça a fariseus i mestres de la llei que coneixen les Escriptures, però han oblidat aquelles paraules d'Osees: «El que jo vull és amor i no sacrificis.» El text m'interpel·la si com a fill o filla del Pare compassiu, tinc entranyes de misericòrdia i si visc la meua relació amb Déu com una gràcia. Reflexió molt adient en aquest temps de Quaresma i de preparació sinodal en què volem, anhelem i somiem una Església diferent que comença per un veritable canvi del cor.

MARIA CLAUSTRE SOLÉ

Religiosa de la Companyia de Maria, biblista

CONSULTORI BÍBLIC

JAUME SIDERA, cmf

Quin sentit tenen les prohibicions alimentàries de la llei jueva? (i II)

La comensalitat entre jueus i no-jueus, o jueus «pecadors», era fortament criticada: ho veiem clarament en la persona de Jesús quan dina amb Levi o amb Zaqueu. I era evitada en les primeres comunitats. Jesús ens allibera de totes aquestes prohibicions declarant que res d'allò que entra en la persona la inhabilita per participar en el culte: «Així declarava purs tots els aliments» (Mc 7,19).

És especialment significativa la visió de Pere invitat a menjar del que fos. Sent una veu: «No tinguis per impur allò que Déu ha fet pur» (Ac 10, 15). Pau dirà a Timoteu: tot el que Déu ha creat, és bo, i no hem de considerar tabú cap aliment que prenem donant-ne gràcies. No veieu que la paraula de Déu i la pregària ho santifiquen? (1Tm 4,4).

Jesús enderroca aquesta paret que separava els dos blocs de pobles. Ell és la nostra pau, el qui ha unificat jueus i no jueus. I ha creat, en la seva persona, un sol home nou a partir de jueus i no jueus, fent així la pau entre ells (cf. Ef 2,14-15). És curiosa la necessitat que tantes persones d'avui senten de seguir unes dietes molt rigoroses. Si les segueixen, enhorabona, però que no signifiqui cap paret envers els altres.

PER A CONSULTES:

REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge IV de Quaresma

Lectura primera

Is 5,9a.10-12

El poble de Déu, després d'entrar a la terra promesa, celebra la Pasqua

Lectura del llibre del profeta Isaïes:

En aquells dies, el Senyor digué a Josué: «Avui us he alliberat de la ignomíniad'Egipte.» Llavors els israelites acamparen a Galgala, a la plana de Jericó, i van celebrar-hi la festa de Pasqua, al vespre del dia catorze del mes. L'endemà de la Pasqua, des del matí, menjaren productes del país, pa sense llevat i gra torrat. Des d'aquell dia que van menjar els productes del país, no caigué més el manà. Els israelites, no tenint ja manà, menjaren de les collites del país de Canaan durant aquell any.

Vers abans de l'evangeli

Lc 15,18

Aniré a trobar el meu pare i li diré: Pare, he pecat contra el cel i contra tu.

Salm responsorial

33

Beneiré el Senyor en tot moment, tindré sempre als llavis la seva lloança.
La meua ànima es gloria en el Senyor;
se n'alegraran els humils quan ho sentin.

R. Tasteu i veure que n'és de bo el Senyor.

Tots amb mi glorifiqueu el Senyor, exalcem plegats el seu nom.
Hedemanat al Senyor que em guíés: ell m'ha escoltat, res no m'espanta. *R.*

Alceu vers ell la mirada. Us omplirà de llum i no haureu d'abaixar els ulls avergonyits.
Quan els pobres invoquen el Senyor, els escolta i els salva del perill. *R.*

Lectura segona

2Co 5,17-21

Déu ens ha reconciliat amb ell mateix per Crist

Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, aquells qui viuen en Crist són una creació nova; tot el que era antic ha passat, ha començat un món nou. I tot això és obra de Déu, que ens ha reconciliat amb ell mateix per Crist i ens ha confiat a nosaltres aquest servei de la reconciliació. Perquè Déu, en Crist, reconciliava el món amb ell mateix, no retraient-li més les culpes, i a nosaltres ens ha encomanat que portéssim el missatge de la reconciliació. Per tant, nosaltres fem d'ambaixadors de Crist, i és com si Déu mateix us exhortés a través nostre. Us ho demanem en nom de Crist: reconcilieu-vos amb Déu. Déu va tractar com a pecador aquell que no havia experimentat el pecat, perquè en ell nosaltres poguéssim ser justos segons la justícia de Déu.

Evangelí

Lc 15,1-3.11-32

Aquest germà teu, que ja donàvem per mort, ha tornat viu

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc:

En aquell temps, veient que tots els cobradors d'impostos i els altres pecadors s'acostaven a Jesús per escoltar-lo, els fariseus i els mestres de la Llei murmuraven entre ells i deien: «Aquest home acull els pecadors i menja amb ells.» Jesús els proposà aquesta paràbola: «Un home tenia dos fills. Undia, el més jove digué al pare: «Pare, dona'm la part del herència que em toca.» Ell els repartí els seus béns. Pocs dies després, el més jove arreplegà tot el que tenia, se'n anà cap a un país llunyà i, un cop allà, dilapidà els seus béns portant una vida disso-

luta. Quan ho hagué malgastat tot vingué una gran fam en aquell país i començà a passar necessitat. Llavors es llogà a un propietari d'aquell país, que l'envià als seus camps a pasturar porcs. Tenia ganes d'atipar-se de les garrofes que menjaven els porcs, però ningú no li'n donava. Llavors reflexionà dintre seu: «Quants treballadors del meu pare tenen pa de sobres, i aquí jo m'estic morint de fam! Aniré a trobar el meu pare i li diré: Pare, he pecat contra el cel i contra tu; ja no mereixo que em diguin fill teu; pren-me entre els teus treballadors.» I se'n anà a trobar el seu pare.

»Encara era lluny que el seu pare el veié i es commogué, corregué a tirar-se-li al coll i el besà. El seu fill li digué: «Pare, he pecat contra el cel i contra tu; ja no mereixo que em diguin fill teu.» Però el pare digué als criats: «Porteu de pressa el vestit millor i vestiu-lo, poseu-li un anell i calçat, porteu el vedell gras per celebrar-ho, mateu-lo i mengem, perquè aquest fill

meu, que ja donava per mort, ha tornat viu; ja el donava per perdut i l'hem retrobat.» I es posaren a celebrar-ho.

»Mentrestant el fill gran tornà del camp. Quan s'acostava a casa sentí músiques i balls i cridà un dels criats per preguntar-li què era allò. Ell li digué: «Ha tornat el teu germà. El teu pare, content d'haver-lo recobrat amb bona salut, ha fet matar el vedell gras.» El germà gran s'indignà i no volia entrar. Llavors sortí el pare i el pregava. Però ell li respongué: «He passat tants anys al teu servei, sense haver desobedit mai ni un sol dels teus manaments, i no m'has donat mai un cabrit per fer festa amb els meus amics, i ara que torna aquest fill teu després de consumir els teus béns amb dones públiques, fas matar el vedell gras?» El pare li contestà: «Fill, tu sempre ets amb mi, i tot el que jo tinc és teu. Però ara hem d'alegrar-nos i fer festa, perquè aquest germà teu, que ja donàvem per mort, ha tornat viu; ja el donàvem per perdut i l'hem retrobat.»»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIA II)

TEMPS DE QUARESMA

(SALTERI: SETMANA 4)

Març

27. DIUMENGE

Diumenge IV Quaresma, Morat.

Lectures: Josuè 5,9a.10-12 / Salm 33 / 2 Corintis 5,17-21 / Lluc 15,1-3.11-32

SANTORAL: Alexandre, mr.; Lídia, mr.; Rupert, b.

28. DILLUNS

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 65,17-21 / Salm 29 / Joan 4,43-54

SANTORAL: Doroteu, ab.; Gontram, rei; Sixt III, p.

29. DIMARTS

Fèria, Morat. Lectures: Ezequiel 47,1-9.12 / Salm 45 / Joan 5,1-3a.5-16

SANTORAL: Beatriu de Silva, rel.; Ciril, diaca i mr.; Eustaci, ab.

30. DIMECRES

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 49,8-15 / Salm 144 / Joan 5,17-30

SANTORAL: Joan Clímac, ab.; Quirí, mr.; Règul, b.

31. DIJOUS

Fèria, Morat. Lectures: Èxode 32,7-14 / Salm 105 / Joan 5,31-47

SANTORAL: Amós, prof.; Benjamí, diaca i mr.

Abril

1. DIVENDRES

Fèria, Morat. Lectures: Saviesa 2,1a.12-22 / Salm 33 / Joan 7,1-2.10.14.25-30

SANTORAL: Hug, b.; Teodora, mr.; Venanci, b. i mr.

2. DISSABTE

Fèria, Morat. Lectures: Jeremies 11,18-20 / Salm 7 / Joan 7,40-53

SANTORAL: Francesc de Paula, erm. i fund.; Maria Egipcíaca, erm.

El Sant 2 ABRIL

Sant Francesc de Paula

L'espiritualitat i el carisma tan singulars de sant Francesc d'Assís van amargar tot el catolicisme posterior, sobretot en la devoció del poble. Amb els segles van néixer nous ordes i congregacions d'arrel franciscana, com és el cas dels Mínims, fundats per sant Francesc de Paula (1416 – 1507).

Nascut al pietós sud d'Itàlia, d'adolescent el jove Francesc va peregrinar a Assís, i va quedar tan impactat per la figura del *poverello* que va decidir consagrar-se a Déu per la resta de la seva vida. Llavors es va retirar a viure com a ermità a la seva terra natal i, sent encara molt jove, va adquirir fama de sant. Aviat se li van ajuntar seguidors, per la qual cosa va fundar amb tots ells el nou Orde dels Mínims, dins de la família franciscana. Sant Francesc de Paula va ser conegut en vida com a autor de miracles i home pacificador en la inestable Europa del moment. De fet, va morir a França durant una de les seves missions de pau. Va ser canonitzat per Lleó X el 1519.

Diumenge IV de Quaresma (diumenge «Laetare»)

CONSOL MUÑOZ
Franciscana Missionera

Ens trobem vora la meitat del temps de Quaresma. El diumenge IV, anomenat Laetare, que vol dir «alegreu-vos», com ens ho demostra l'antífona d'entrada: «Alegreu-vos amb Jerusalem, feu festa amb ella tots els qui l'estimeu! Alegreu-vos del seu goig tots els qui portàveu dol per ella! Xuclareu i us saciareu del seu pit que consola, sereu alletats amb les delícies del seu ric aliment.»

És com si poguéssim tenir una pausa en les restriccions quaresmals, per gaudir d'un dia de «descans». I això ho veiem en els petits canvis que tenen lloc en el guarniment de la celebració de l'Eucaristia, com descriurem més endavant.

Com que ja hem recorregut un temps de Quaresma, seria bo començar a recordar les paraules de l'apòstol Pau, quan ens diu que «ara tenim la salvació més a prop que quan vam abraçar la fe» (Rm 13,11). És a dir, veiem més propera la celebració de la passió, mort i resurrecció del Senyor. És com si entréssim en una nova etapa de Quaresma, més propera al tridu pasqual i, potser ens aniria bé intensificar la pregària, la penitència i l'almoïna, per anar-nos preparant millor per a la Pasqua.

Al Missal Romà, a les notes que hi ha al començament de les pregàries d'aquest diumenge, es diu: «En aquesta

missa es pot fer servir el color morat o el rosa, s'admet l'ús d'instruments musicals i es pot guarnir l'altar amb flors.»

Relacionant-ho amb el paràgraf anterior, la Instrucció general del mateix Missal romà ens diu a l'apartat *Vestitures sagrades*: «Pel que fa al color de les vestitures, s'ha d'observar l'ús tradicional, és a dir: el color rosat es pot fer servir, allà on sigui costum, els diumenges *Gaudete* (III d'Advent) i *Laetare* (IV de Quaresma)» (n. 346).

La mateixa Instrucció en l'apartat *Lloc dels cantors i dels instruments musicals*, posa de manifest en el n. 313: «El so de l'orgue i dels altres instruments durant el temps de Quaresma es permet tan sols per acompanyar el cant. S'exceptuen el diumenge *Laetare* (IV de Quaresma), les solemnitats i les festes.»

I la citada instrucció, en l'apartat *L'altar i els seus ornaments* en què fa explícit que s'observi la moderació en l'ornament de l'altar, diu en el n. 305: «Durant el temps de Quaresma es prohibeix adornar l'altar amb flors. Tanmateix en queden exempts el Diumenge *Laetare* (IV de Quaresma), les solemnitats i les festes.»

Per tant, queda molt clar que aquest diumenge no ens pot agafar per sorpresa, quan veiem ornaments de color rosa, algunes flors a l'altar i l'ús d'instruments, moderadament.

Tot recordant el jesuïta català Josep Maria Feliu

JOAQUIM FELIU
Barcelona

El 10 de desembre va morir al seu estimat Bombai el jesuïta català Josep Maria Feliu (1929-2021). Dels seus pares va rebre els valors cristians. La seva infantesa i joventut van transcórrer a Barcelona, on havia nascut. Va ser amb divuit anys, i amb la rebel·lia pròpia de l'edat, quan va descobrir la crida a formar part de la Companyia de Jesús.

Anys més tard, el 1959, va decidir rebre l'ordenació sacerdotal. El 25 de juny del 1966 es va traslladar a viure a l'Índia, país que es va convertir en la seva llar i al qual va estimar fins al final de la seva vida. A principis dels anys setanta es va desplaçar a Roma per doctorar-se en Dret Canònic. De nou a l'Índia, entre el 1981 i el 1986 va col·laborar amb el Provincial. Tornaria a la Ciutat Eterna entre el 1991 i el 1998, per desenvolupar la seva labor com a rector de l'església del Gesù.

De tornada a l'Índia va desplegar una immensa tasca pastoral i de formació. Es poden comptar per desenes els seminaristes als quals va dirigir espiritualment i per a qui es va convertir en un gran professor, formador i model: «el meu estimat seminari», com li agradava dir.

Se li va resistir l'hindi, però fou un gran professor de llatí. Coneixia bé la llei canònica i com s'havia d'aplicar en cada cas concret. Va dirigir abundants exercicis espirituals a distintes comunitats per tot el país, duent a terme una intensa i extensa labor.

A la seva predicació feia servir exemples pràctics de la vida quotidiana, com

feia Jesús; així era més senzill entendre els seus profunds raonaments sobrenaturals. Fou gràcies a la seva proximitat amb Déu, que va mantenir sempre una joventut d'esperit que el portava a ser un home senzill en les seves exposicions i a adaptar-se a persones de diverses edats i condicions, fent-se entendre per tots. Mai dogmàtic, sempre obert a la persona, a les seves motivacions, al seu moment, a la seva personalitat. Desafiava la gent per ajudar-la a créixer. Sempre es va mostrar respectuós amb altres religions i amb els no creients.

La claredat amb la qual transmetia els seus ensenyaments fou guanyant en profunditat amb el pas dels anys. Gran comunicador, gaudia d'un cap privilegiat. La seva actitud davant de la vida el portava a transmetre l'Evangeli amb l'entusiasme propi de qui és feliç amb la seva vocació perquè està profundament enamorat de Jesús, a qui estimava a fons i sense condicions, igual que a les persones que tractava. Vivia amb el convenciment que l'amor de Déu ho transforma tot en aquesta vida.

Les seves vingudes a Europa les programava amb il·lusió i precisió. Eren mesos de descans i de trobades amb la família, però també destinava temps i esforços a recórrer algunes ciutats espanyoles i europees, tenint cura de predicar exercicis espirituals i veure els seus amics.

Alegre, somrient, optimista, traspua un excel·lent sentit de l'humor que el portava a fer broma amb els seus interlocutors, també quan els temes de conversa eren seriosos, precisament per desdramatitzar, treure importància a un assumpte o relativitzar la preocupació del moment.

En una conversa telefònica el juny passat, transmetia el que per a ell era el resum del missatge de Jesús a l'Evangeli: sentir-nos estimats per Déu i estimar el proïsme com Ell ens estima; vivint així serem feliços, tant sí com sí. També encoratjava a desprendre's de tot el que es pogués, tant del material com dels condicionants i ambicions de progressar.

Després de viure la vida amb exigència, morí preparat i amb Déu al cap i al cor. Tan gran era el desig de reunir-se amb Ell, que el dia de la seva mort va dir que era el més feliç de la seva vida.

Postals des d'Andalusia

Una societat malalta

Igual que les persones, la societat també pateix les seves malalties. «Vivim en una societat malalta, amb greus mancances i malalties?» Aquesta pregunta se la va formular, ja fa anys, l'aleshores arquebisbe emèrit de Pamplona, Mons. Fernando Sebastián, de feliç memòria, durant els seus pontificats a Andalusia. I es contestava així:

«La nostra societat està malalta perquè desconfia d'ella mateixa, de la seva pròpia història i del seu patrimoni espiritual. La nostra societat està malalta perquè tracta d'avançar i créixer contra ella mateixa i de qualsevol criteri de continuïtat. Ningú no pot viure lluitant contra la seva ànima. El que avui se'ns proposa com a progrés és més aviat una fugida de nosaltres mateixos, una negació de la nostra identitat, un exili dels nostres propis territoris espirituals. La nostra societat està malalta perquè la consciència moral social està profundament alterada, confosa, equivocada. La nostra societat està malalta perquè estan trencats els consensos bàsics sobre els quals es recolza la convivència i existeixen entre nosaltres massa fractures socials, massa contradiccions, massa exclusions.»

Mons. Fernando Sebastián proposava, aleshores, una sèrie de «remeis» per a aquestes malalties: «Unitat i confiança en nosaltres mateixos per sortir endavant; mantenir i defensar l'ànima de cada poble, per triar així el veritable camí del progrés; restablir la consciència moral; aconseguir, novament, uns consensos que ens permetin dialogar i entendre'ns per a l'èxit del bé comú per sobre dels interessos partidistes.»

Sembla mentida. Són paraules que mantenen una «actualitat palpitant».

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Invasió d'Ucraïna i pau mundial

«No hi ha camí per a la pau, la pau és el camí», és el missatge de no-violència de Mahatma Gandhi, al segle XX. Hi ressona l'esperit de Jesús. Ghandi també va dir: «Ull per ull, el món acabarà cec.» És a dir, que la guerra no afavoreix cap de les parts.

La violència és el llenguatge dels febles, dels que no tenen intel·ligència i engendra més violència. «La guerra és un lloc on joves que no es coneixen i no s'odien es maten entre si, per la decisió d'uns vells que sí que es coneixen i s'odien, però no es maten», Erich Hartmann. Els interessos econòmics estan darrere dels desitjos de poder i de destrucció dels líders que causen aquestes guerres.

Hi ha una legítima defensa davant d'una agressió injusta. Però, què cal fer perquè no quedin milions de vides tristament trencades? Una regla d'or que no es pot negociar és l'assalt a la població civil.

La solució no arriba per les armes: un conflicte no es pot solucionar en el mateix nivell que es produeix; si no hi ha entesa, cal anar a una instància superior perquè ajudi a resoldre'l. Esperem que la diplomàcia aturi aquesta desgràcia i que ens serveixi a tots per prendre el poder de la participació política i llibertat a través d'unes vies difícils de dissenyar, però que, sens dubte, començarien per la presa de poder de la gent. I confiïm en el poder de la pregària, «una arma molt poderosa», perquè, des de dalt, ens arribi la solució ben aviat.

LLUCIÀ POU SABATÉ
Granada

Una portada inadequada

Mossèn Miquel Ramón,
Lamento la portada de *Catalunya Cristiana* del dia 27 de febrer. Exposar el dolor íntim de les persones a la premsa, només es justifica si és una denúncia de la injustícia i no com un reclam per a altres interessos. Segur que el tan lloat bisbe Toni estaria d'acord amb mi. Atentament.

MARGARITA SINTES
Sant Boi de Llobregat

El P. Taras ja és a Guissona

En el número anterior de *Catalunya Cristiana* vam explicar que el P. Taras Kogut, capellà responsable de la comunitat ucraïnesa de Guissona, s'havia quedat bloquejat a Ucraïna quan hi era de visita juntament amb el seu fill.

Amb molta alegria us puc dir que dissabte 12 de març a la tarda va arribar a Guissona, després d'un llarg viatge en tren des de Katowice, Polònia i Praga (República Txeca) i caminant 30 quilòmetres, aturat una nit a l'estació d'autobusos de Rzeszow (Polònia) i una nit a Praga. Malauradament, el seu fill s'ha hagut de quedar al país.

Tota la comunitat grecocatólica ucraïnesa, i també la comunitat catòlica, estem molt contents del retorn del P. Taras.

MN. RAMON BALAGUÉ
Rector de Santa Maria de Guissona

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

Llavaneres acull refugiats d'un orfenat de Kíiv

La Fundació Casa de Misericòrdia ha ofert per a l'acollida la casa de colònies Can Masriera

CARME MUNTÉ MARGALEF
Barcelona

La casa de colònies Can Masriera, a Sant Andreu de Llavaneres, acull des del 5 de març un col·lectiu de 20 refugiats ucraïnesos, la majoria nens d'un orfenat de Kíiv. Els responsables de la Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona, propietaris de la casa de colònies, no s'ho van pensar dues vegades a l'hora de respondre afirmativament a la petició de l'Ajuntament de Llavaneres de fer l'acollida.

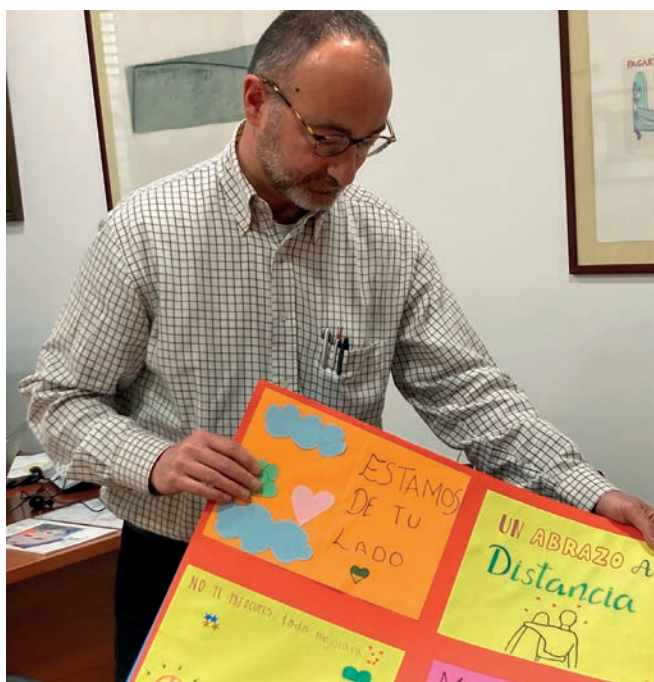
«La nostra missió és ajudar i acollir persones, especialment infants i joves, en situació de vulnerabilitat», explica Daniel Ortiz, director general de la Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona, una entitat amb gairebé 500 anys d'història. «Per tant, l'acollida d'un grup de refugiats, majoritàriament menors, que fugen de les bombes i arriben en una situació molt precària, encaixa perfectament amb la nostra missió.»

L'Ajuntament assumeix la major part de la despesa d'una estada que previsi-

blement s'allargarà fins a començament d'abril. En un segon moment, caldrà buscar un allotjament més a llarg termini per aquest grup que alhora constitueix una gran família. «Si l'estada s'allarga, s'ha de pensar en un lloc d'acollida més estable, en l'assumpció de la tutela legal per part de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència i en l'escolarització dels infants», comenta Ortiz, alhora que remarca la importància de la col·laboració publicoprivada.

«Després d'aquesta primera resposta immediata que estem donant a l'acollida de les persones refugiades, cal un bon disseny dels plans d'acollida», afegeix. «No és una situació de dies o setmanes, hem de pensar que les necessitats segurament s'allargaran i que, per tant, les solucions que s'ofereixin han de ser sostenibles a mitjà i llarg termini.»

Alhora, reclama flexibilitat en els plans d'acollida: «Quan hi ha situacions excepcionals, com aquesta d'un grup d'infants que provenen d'un orfenat, cal ser imaginatius per trobar una solució que permeti preservar la unitat del grup. Hem de fugir de la rigidesa dels plantejaments uniformes i esforçar-nos per trobar solucions a mida. L'emergència ens desborda, però hem d'estar a l'alçada de les circumstàncies.»

La Fundació Casa de Misericòrdia de Barcelona té cura de la Residència Elisabets, on conviuen de dilluns a divendres nenes i joves de famílies vulnerables. Elles han volgut fer missatges de benvinguda i acollida per als nens ucraïnesos, tal com ens mostra Daniel Ortiz.

Membres del grup acollit en un moment d'esbarjo a la platja de Llavaneres.

El P. Taras Kogut ha pogut tornar a Guissona amb la seva família i la comunitat ucraïnesa

«Gràcies per la vostra acollida i solidaritat»

C.M.M.
Redacció

Després de setmanes bloquejat a Ucraïna, on el va enxampar la invasió russa, el P. Taras Kogut ha pogut tornar a Guissona per atendre la comunitat ucraïnesa d'aquest poble de la Segarra, i per retrobar-se amb la seva família, ja que com que és catòlic de ritu bizantí té dona i fills.

El P. Taras va tornar el dissabte 12 de març a la tarda, després d'un llarg periple en tren des de Katowice (Polònia) i Praga (República Txeca) i d'haver caminat al llarg de 30 quilòmetres.

Durant el temps que ha estat a la seva població natal de Lviv, ha atès pastoralment i espiritualment els fidels grecocatòlics i ha col·laborat en les tasques d'acollida i suport dels refugiats que hi arriben camí d'altres països d'Europa. Finalment, gràcies a una ordre directa del govern ucraïnès, ha pogut tornar a Guissona, si bé hi ha hagut de deixar el seu fill, Vassili, de 21 anys, seminarista i actualment voluntari de la Creu Roja.

«Voldria donar-vos les gràcies per la vostra acollida i solidaritat», ens comenta el P. Taras com un missatge llençat al conjunt de la ciutadania de Guissona i de Catalunya. «Sense l'ajuda d'Europa, Putin hauria enllestit la guerra en només uns dies.»

Un cop a Guissona, el P. Taras ha reprès la seva activitat pastoral i espiritual —també atén les comunitats de Cervera i Tàrraga—, a la qual se suma ara la cura de les persones refugiades, que en tancar aquesta edició ja eren 143. Cada dia, a les 10 h i a les 18 h, es troben a la parròquia de Santa Maria de Guissona per a la pregària, el Rosari o la Missa, mentre es preparen per a una Pasqua molt dolorosa però que espera trobar la llum de la resurrecció. La icona de la Mare de Déu de Zarbanitsa, venerada pels cristians grecocatòlics, acompanya les celebracions, com també ho fa la pregària de sant Francesc d'Assís «Oh Senyor, feu de nosaltres instruments de la vostra pau!», en català i ucraïnès.

«Estem molt contents del retorn del P. Taras», exposa Mn. Ramon Balagué, rector de Santa Maria de Guissona.

El P. Taras a la rectoria de Santa Maria per recollir la llista de persones refugiades a Guissona.

Vassili, el fill del P. Taras, és seminarista i, arran de la invasió russa, voluntari de la Creu Roja.

L'arquebisbat i Càritas Barcelona han enviat a Ucraïna dues ambulàncies i material mèdic

«Mossèn Iurii no ha anat sol a Ucraïna, estem tots amb ell»

CARME MUNTÉ MARGALEF
Barcelona

El bisbe Javier, amb Salvador Busquets i els quatre conductors voluntaris: Juan José González, conductor professional d'ambulàncies i autocars; Oriol Carrió, pastisser i amic de la parròquia de Sant Cebrià, Mn. Joan Garcia, rector de Sant Cebrià, i Joan Soler, empresari.

Dues ambulàncies amb material mèdic van sortir dimecres 16 de març de la plaça de la Catedral de Barcelona, com una mostra més de la solidaritat de l'arquebisbat i de Càritas diocesana amb el poble d'Ucraïna. Els quatre conductors voluntaris, entre els quals hi havia el rector de Sant Cebrià, Joan Garcia de Mendoza, tenien per davant un viatge de tres dies, d'entre 2.400-2.800 quilòmetres de distància.

L'encarregat de rebre el material era Mn. Iurii Stasiuk, rector de Sant Josep i Santa Mònica de Barcelona. D'origen ucraïnès, en fer-se efectiva la invasió russa, va decidir tornar al seu país natal per poder atendre les persones que es troben a primera línia. En aquest sentit, les ambulàncies han de servir per donar resposta a les persones que hagin estat ferides en el conflicte bèl·lic o que necessitin ser traslladades amb un vehicle sanitari. A més, porten material mèdic, com pot ser aigua oxigena-

da, esparadrap, gases, mascaretes d'oxigen o lones per transportar pacients, entre d'altres.

«Mossèn Iurii no ha anat sol a Ucraïna, estem tots amb ell», va comentar Javier Vilanova, bisbe auxiliar de Barcelona, que va beneir les ambulàncies així com els conductors. «Davant d'un sacerdot nostre, fill de terres ucraïneses, que va allà a ser un més amb el poble, nosaltres estem patint amb ell, braç a braç.»

De la seva banda, Salvador Busquets, director de Càritas Barcelona, va destacar la solidaritat de la gent, però va alertar que «hem de ser capaços de superar aquestes primeres respostes per una tasca més organitzada on atendre el que és essencial per a les famílies que venen i les que es queden allà».

En aquest sentit, va dir que cal «assegurar que totes les famílies puguin entrar en el Pla Estatal d'Acollida, perquè és així com tindran permís de residència i treball. També cal trobar-los allotjament, cosa que en el cas de la diòcesi de Barcelona és complicat, si bé compten amb l'ajuda tant de la Unió de Religiosos de Catalunya com de les diferents secretaries de l'arquebisbat de Barcelona. Hauran de ser espais col·lectius, però sobretot pisos, perquè parlem de dones soles amb fills».

I pel que fa a les necessitats de les persones que s'han quedat tant a Ucraïna com als països fronterers, Busquets va destacar la feina coordinada amb Càritas Espanya i Càritas Internacional, i va aprofitar per sensibilitzar la població de fer aportacions econòmiques, «ja que permeten afinar molt millor les necessitats concretes».

Una de les ambulàncies és un donatiu de l'empresa de transport Sagalés, provinent de la seva divisió de transport sanitari. L'altra està medicalitzada i ha estat donada per l'empresa OBON, SL, que es dedica a l'automatització de processos industrials.

Agustí Codinach

55

LA LLAR FAMILIAR és l'àmbit preferent de la socialització

El papa Francesc ha volgut donar molta importància a aquest aspecte de l'educació dels fills en el si de la llar familiar, essent molt conscient que els pares no poden ser autosuficients en l'àmbit de la *socialització*, i que caldrà complementar la seva acció educativa amb la de l'escola que ells mateixos hagin escollit per educar-hi els seus fills.

No obstant això, els pares mai no podran oblidar que el primer àmbit de socialització dels seus fills ha de ser la pròpia llar familiar, i que això comporta temps i espais de convivència i de relació mútua.

En aquest sentit serà bo que els pares rellegeixin amb atenció allò que Francesc ha deixat escrit en relació amb aquesta qüestió transcendental: la família, cèl·lula bàsica de la nostra societat, també és l'àmbit preferent perquè els fills no tan sols s'hi reconguin com a membres de la societat, sinó també com a responsables de la seva cura i de la seva contínua renovació.

«La família és l'àmbit preferent de la socialització. S'hi aprèn per primera vegada a establir relació amb els altres, a escoltar, a compartir, a ser pacients, a respectar, a ajudar, a conviure.

L'educació té per finalitat fer-nos sentir que el món i la societat també són part de la nostra llar; ens entrena perquè aprenguem a viure junts en aquesta llar més gran.

En la família experimentem la proximitat, la cura mútua, el respecte als altres; ens desprem del nostre innat egocentrisme i reconeixem que vivim amb d'altres i al costat d'altres que també són dignes de la nostra preocupació, de la nostra amabilitat i del nostre afecte.

No és possible cap altre vincle social sense aquesta dimensió primària i diària, gairebé microscòpica, de viure colze a colze amb altres persones, creuant-nos en el camí en tants moments de la jornada, preocupant-nos per tot el que ens afecta, ajudant-nos els uns als altres en les coses quotidianes. En la família, cada dia hem d'inventar noves maneres de conèixer-nos i valorar-nos mútuament» (AL 276).

Un aspecte de la socialització és el referent a la **cura de la casa de tots**, és a dir, l'afany per respectar la Creació i per tot el que puguem fer per tal que els béns de la Creació estiguin a l'abast de tothom. Francesc ha dedicat a aquesta qüestió la carta encíclica **Laudato Si'**, sobre l'*ecologia integral*.

«En la llar familiar també tenim l'oportunitat de replantejar els nostres hàbits de consum, i hi aprenem a considerar l'entorn com la casa de tots.

La família és el subjecte protagonista principal d'una ecologia integral, perquè és el subjecte social primari que conté en el seu si els dos principis bàsics de la civilització humana: el principi de **comunió** i el principi de **fecunditat**.

Igualment, els moments de dificultat i preocupació de la vida familiar ens poden donar lliçons molt interessants. Per exemple, això és el que succeeix quan un membre de la família pateix una malaltia, perquè aleshores sorgeixen les dificultats degudes a la debilitat humana, també en les nostres famílies.

Tanmateix, en general, el problema de les malalties fa que els vincles familiars s'enrobusteixin. Una educació que no desperti la sensibilitat davant les malalties endureix el cor; fa que els membres més joves siguin insensibles al sofriment dels altres, incapaços d'afrontar-lo amb serenitat i de viure l'experiència de les pròpies limitacions» (AL 277).

Un altre aspecte important és l'ús dels **mitjans de comunicació**, que han esdevingut imprescindibles.

«L'encontre educatiu entre pares i fills pot ser facilitat o bé obstaculitzat pels mitjans de comunicació i d'entreteniment, que cada dia són més sofisticats.

Quan aquests recursos són ben utilitzats poden ser útils per mantenir en contacte els membres de la família malgrat les distàncies entre els uns i els altres. La connexió freqüent ajuda a superar dificultats.

Però cal que quedi molt clar que aquests mitjans no supleixen la necessitat del diàleg més personal i profund que requereix la presència física o, almenys, el fet d'escoltar la veu de l'altra persona. De vegades aquests recursos separen les persones en comptes d'apropar-les, que és el que succeeix a l'hora dels àpats, quan cadascú està ocupat 'navegant' amb el seu mòbil; o quan un dels cònjuges es queda adormit esperant l'altre, que passa hores i hores entretingut amb algun dispositiu electrònic. [...]

No podem ignorar els riscos de les noves formes de comunicació per als infants i adolescents; de vegades els converteixen en abúlics, desconnectats del món real. Aquest 'autisme tecnològic' exposa els infants i els adolescents a ser manipulats pels qui pretenen envair la seva intimitat amb interessos egoistes» (AL 278).

- Si haguéssim de 'mesurar' el nivell de socialització de la nostra família, quina nota li posaríem?
- Què fem perquè els recursos tecnològics a l'abast dels nostres fills afavoreixin les seves relacions interpersonals i l'accés raonable i educatiu al món digital?

L'exercici físic en general té efectes positius en els humans.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Fer exercici físic afavoreix el cervell

FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Heus aquí una afirmació interessant. És el que expliquen dos científics americans, David A. Reichlen i Gene E. Alexander, en un extens article aparegut a la revista *Scientific American*. Em sembla que és cosa bona de saber.

Ens expliquen amb molt detall com s'ha arribat a aquesta conclusió. A la dècada dels noranta, ens diuen, els investigadors anunciaren uns descobriments que contradien allò que s'havia cregut com a cert: que en arribar a l'edat adulta el cervell sempre s'anava gastant, sense crear més neurones. Però es va anar veient que apareixien en organismes animals més proves de la possibilitat de regenerar-les. Entre altres, experiments fets en ratolins ho mostraren: fer-los córrer sobre una roda provocava el naixement de neurones a la regió del cervell anomenat hipocamp. I es pogué afirmar també, amb certesa, que l'exercici físic en general té efectes positius en els humans. Però l'interrogant que es plantejà va ser: per què l'exercici de moviments afecta el cervell? I els dos científics mencionats donen en

el seu llarg article una resposta correcta a aquesta pregunta.

Resumint: van ser dos científics de Califòrnia els qui, fent córrer ratolins, van experimentar que en el seu organisme es produïa més quantitat de la proteïna BDNF, que es neurotròfica i estimula l'hipocamp a produir neurones. Poc després, des de la Universitat d'Illinois es va poder comprovar que això també tenia lloc en humans. Finalment, els autors de l'article de què us parlo ens diuen que feren experiències d'aquest tipus en més de 7.000 individus d'edat mitjana i alta i en publicaren els resultats el 2019 a *Brain Imaging and Behavior*. Mostren clarament que les persones que passaven més temps fent exercici posseïen un hipocamp més voluminós.

Què hi direm nosaltres? Que desitgem que de tot això se'n beneficiï la medicina i pugui adoptar mètodes per fer que no s'espantlli tant el cervell nostre quan s'arriba a edat avançada. I també que sapiguem tots nosaltres portar un bon règim d'exercicis físics sempre, també quan ens trobem a la vellesa.

TRADICIONS REMEIERES

Propietats de l'agàric

**FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA**

Arxiver dels Caputxins

L'agàric és un fong (llat., *Polyporus officinalis*; *boletus agaricus*; cast., *agárico*) i la tradició remeiera el considera un excel·lent antídoto o contraverí. L'any 1751 fra Jacint de Sarrià n'ofereí aquesta acurada descripció: «Lo agárich és amarch y és una espècie de bolet que se fa per los tronchs de arbres. Té la virtut calenta y mou per orinar. Begut ab aigua restreny la sanch del pit y si se'n breu una dragma ab vi és bo per qualsevol veneno. Begut tres dragmas ab vi és bo per qualsevol indisposició interna» (BHC, *De algunas herbas*, f. 152). L'agàric és, doncs, una mena de bolet que, de manera concèntrica, sol créixer a tall de paràsit en la soca dels pollancre, les alzines i els roures. Hom el coneix també com a *bolet d'esca*. A més d'efectes diürètics i purgants, tradicionalment també s'aplica de manera tòpica per estroncar la sang de les ferides. Els antics religiosos, en tractar de les propietats de l'agàric, indicaren que, prioritàriament, se sol trobar en els «nesplers y roures vells» i el qualificaren de *fungus purgans* (BUB, Ms 11125, f. 8).

Del conjunt de fongs parasitaris, cal fer esment del bèrbol, que és la

manera popular de referir-se als líquens. De líquens, se'n troben arreu del món i és un organisme format per una simbiosi entre una alga i un fong. Presenten una gran diversitat de colors i formes; així, alguns líquens tenen aspecte de barbes que pengen en els arbres del bosc, com ara les populars «barbes de caputxí», de les quals ja n'hem parlat en aquesta sèrie de tradicions remeieres a propòsit de les seves nombroses propietats astringents i cicatritzants.

De líquens, en trobem en una gran varietat que viuen en distints substrats: soques d'arbre, roques... Amb un creixement extremadament lent, els líquens tenen una gran capacitat d'adaptació al medi, tot i que disminueix molt la seva presència en les zones urbanes i industrials, ja que en aquests indrets la contaminació és més elevada.

Al llarg dels segles el bèrbol s'ha usat com a aliment per fer-ne brous i, també, en la medicina natural per fer-ne infusions i tintures. En perfumeria s'usa la variant anomenada *Evernia prunastri*, d'on extreuen els millors fixadors de perfum. A l'article vinent us parlaré, si Déu vol, de les propietats del cardot.

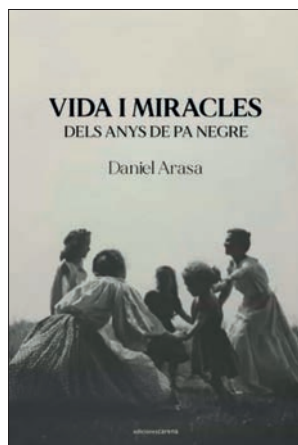
A més d'efectes diürètics i purgants, també s'aplica per estroncar la sang de les ferides.

DARLEI ZANON, SSP

Simplemente José
San Pablo, 2022, 374 pàg.

Novel·lar la vida de sant Josep, el fuster de Natzaret, és comptar una història de fe i d'obediència marcada per la llum i l'amor divins. En aquesta obra, Josep trenca el seu silenci i descriu en primera persona la seva vida i la seva missió, les seves pors, dubtes, expectatives, somnis, decisions...

DANIEL ARASA

Vida i miracles dels anys de pa negre
Ediciones Carena, 2021, 306 pàg.

Un passeig pausat i atent per la societat dels anys 40 i 50 del segle XX. A partir d'una observació minuciosa de la vida personal, familiar i social a un poble de les Terres de l'Ebre surt un ventall de records, vivències i anàlisis on es veuran reflectides milers de persones de tot Catalunya, Comunitat Valenciana i Balears i, fins i tot, gran part de la resta d'Espanya.

MIGUEL ÁNGEL JORDÁN

Volver a disfrutar
Ciudadela Libros, 2022, 269 pàg.

Tornar a gaudir; una tasca per a tota la vida. Tornar a gaudir amb els mil petits detalls de cada dia, amb la gent que ens envolta, amb la feina, amb nosaltres mateixos... Aquest llibre és un viatge al fons de la persona, un recorregut per les diferents facetes de la nostra vida personal i professional perquè recordem quines són les causes realment importants.

ANA LENA RIVERA

Las herederas de la Singer
Grijalbo, 2022, 507 pàg.

El dia que la jove Aurora es veu obligada a treballar a la mina després de l'accident del seu pare, es jura fer el que calgui per fugir d'aquell infern. Un matrimoni sense amor i la màquina de cosir Singer li proporcionaran una nova forma de sortir endavant, fins que un fet terrible converteix la Singer en l'única prova de l'amenaça que la perseguirà tota la vida.

SORJ CHALANDON

Una alegría esbojarrada
Edicions de 1984, 2022, 316 pàg.

Quan a la Jeanne, una llibretera parisenca, li diagnostiquen un càncer de pit, el marit la deixa. Aconsejada pels metges, decideix buscar suport en la gent que l'envolta: la Brigitte, l'Assia i la Mélody es converteixen en les seves millors aliades en la lluita contra el càncer, totes elles dones amb qui el destí no ha estat benèvol.

ROSA BLASCO

Premonición
Maeva, 2021, 359 pàg.

Simonetta Brey, una jove i ambiciosa forense, recalca a l'illa per treballar com a metge de família en un centre de salut. En realitat l'ha convocada el comissari Darío Ferrer per escurçar una pena de presó que la Simonetta havia de complir per un tèrbol delicte. L'única condició és que l'ajudi a resoldre una sèrie d'assassinats les víctimes dels quals són metges jubilats.

CRÍTICA DE CINEMA

JOSEP ROVIRA I CLAVERAS
Graduat en cinematografia

HOLLYWOOD OR BUST («LOCO POR ANITA»)

DIRECTOR: Frank Tashlin
INTÈRPRETS: Dean Martin, Jerry Lewis, Pat Crowley, Anita Ekberg, entre altres
MÚSICA: Walter Scharf
Comèdia
Estats Units
95 minuts

Fantasia a nivells insospitats

Loco por Anita és una pel·lícula del 1956 dirigida per Frank Tashlin i protagonitzada per la parella còmica Jerry Lewis i Dean Martin.

El Malcom (Lewis) i l'Steve (Martin) guanyen un cotxe en un concurs, el primer amb un tiquet original i, el segon, amb un de falsificat. El Malcom és un cinèfil que vol el cotxe per viatjar fins a Hollywood i conèixer la seva ídol, Anita Ekberg, mentre que l'Steve el vol per vendre-se'l i desfer-se d'uns deutes amb uns gàngsters.

La pel·lícula és una mena de *road movie* musical, seguim tot el viatge que fa la parella i Mr. Bascom, el gos del Malcom, per diferents estats dels Estats Units fins a arribar a Hollywood, testimoniant tots els despropòsits provocats pel Malcom, la persona més bona i innocent del món, però, a la vegada, la més maldestra. Ho veiem, per exemple, quan ofereix a una dona gran que fa autoestop pujar al cotxe, i aquesta acaba sent una lladregota que els apunta a tots dos amb una pistola per quedar-se l'automòbil.

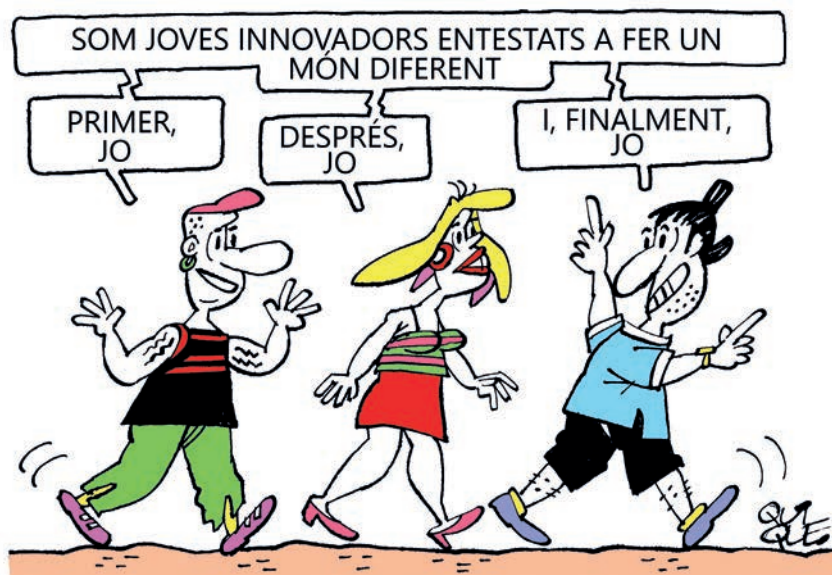
Frank Tashlin va formar part del magnífic grup que va crear els Looney Tunes per a la Warner Bros, un dels *cartoons* més exitosos i probablement dels més innovadors. Aquests dibuixos es caracteritzaven sobretot per l'exageració i la

fantasia constants, i Jerry Lewis era com un Looney Tune més als films de Tashlin. A l'escena de la cançó *A Day in the Country* la fantasia arriba a nivells insospitats, bàsicament no és creïble. Tots dos canten i s'aixequen dels seients mentre el cotxe avança, fins i tot els ocells canten amb ells. Allà per on passen, camps perduts de la mà de Déu, és ple de noies. A continuació, ve un episodi encara més delirant. Mr. Bascom, el gos, agafa el volant del cotxe i acaba enmig d'unes vies de tren. El Malcom i l'Steve corren darrere seu i, finalment, aconseguixen treure'l dels rails just a temps perquè el tren no se l'emporti. Aquest cúmul de situacions no poden tenir més essència de Looney Tunes, és clar que, si haguessin estat Silvestre, Coyote o Elmer Gruñón, no se n'haurien salvat.

El pla següent és immillorable; Mr. Bascom corrent per la carretera i el Malcom darrere seu, mentre sona la melodia d'*A Day in the Country*. Perquè això és un dia al camp, com si no hagués passat res de res.

És una pel·lícula divertida, entretinguda, maca i esbojarrada. Sempre acompanyats de les ximpleries innocents de Lewis i les amables cançons de Martin. És una més de totes les interessants aventures de Jerry Lewis.

AMB BON HUMOR

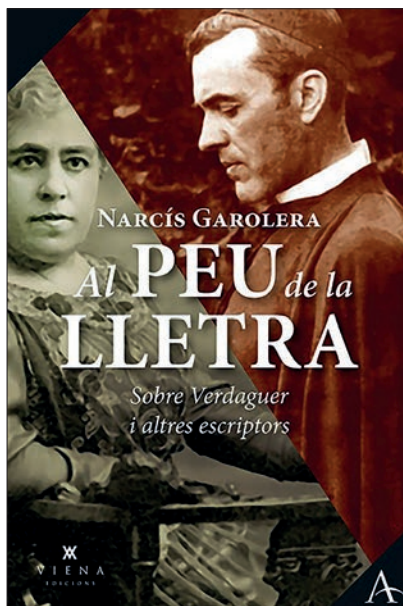
CRÍTICA LITERÀRIA

JOSEP RUAIX I VINYET

Eclesiàstic, gramàtic i escriptor

Erudició i altres coses

NARCÍS GAROLERA

*Al peu de la lletra**Sobre Verdaguer i altres escriptors*

Viena Editorial, 2021, 312 pàg.

El filòleg Narcís Garolera (Vic, 1949) ha publicat *Al peu de la lletra. Sobre Verdaguer i altres escriptors*, volum en què l'autor demostra, una vegada més, la seva extraordinària erudició. Sintetitzant les meves impressions després de la seva lectura, diria el següent:

1) Aquesta obra ens ajuda a conèixer una mica més una sèrie d'escriptors catalans contemporanis (Verdaguer, Víctor Català, Carner, Sagarra, Fages de Climent, Rodoreda i Gabriel Ferrater), cosa que sempre és bona.

2) També, com que ens ofereix molts textos sense normativitzar, ens fa veure la gran importància de la tasca que dugué a terme Pompeu Fabra. Sense «el seny ordenador de la llengua catalana», tindriem una literatura impresentable, caòtica, i, naturalment, el nostre idioma no es podria ensenyar i no podria servir per a tots els usos que requereix la comunicació social.

3) Com a corol·lari del punt precedent, hem de dir que s'hauria d'anar amb molt de compte a l'hora d'actualitzar la normativa lingüística. Una certa actualització és necessària, no cal dir-ho, perquè la societat va canviant; però tal actualització s'hauria de fer amb l'esperit de Fabra, cosa que, lamentablement, a vegades no es nota.

4) En canvi, hi ha qüestions amb què hom es troba a l'hora d'escriure que no estan normativitzades; d'una banda, perquè la normativa lingüística no pot arribar a tot i, de l'altra, perquè també cal deixar un cert marge de llibertat. Una d'aquestes qüestions és la manera de citar llibres, revistes i altres fonts de textos, cosa que en una obra com la que em dona peu a aquests comentaris s'esdevé contínuament. Doncs bé, actualment hi ha una varietat enorme de maneres de fer-ho, i això presenta inconvenients. Convindria anar arribant a un consens, almenys en l'àmbit de la nostra llengua, basat en la lògica i la tradició, l'economia de signes i la claredat.

RAUXA

La guerra (i II)

Ja feia temps que la invasió d'Ucraïna per part de Rússia es dibuixava com un escenari cada vegada més probable: el conflicte obert dins del mateix país amb les regions prorus- ses i sobretot l'augment de la tensió aquests darrers mesos, així ho feien presagiar. I malgrat tot, als europeus occidentals la guerra sembla haver-nos agafat desprevinguts i, pitjor encara, desesperançats. A diferència dels ucraïnesos, nosaltres no-més en patim les conseqüències indirectes, però així i tot ens ha caigut a sobre com la desgràcia que ens faltava després de la crisi econòmica i la pandèmia. Als anys noranta, en plena època d'optimisme, vam viure el conflicte dels Balcans com una excepció que, dins del conjunt general de prosperitat imparable, s'explicava per la idiosincràsia especial d'aquella zona; ara, en canvi, la guerra d'Ucraïna ens apareix com una fatalitat, un preludi inevitable de la nova era incerta i perillosa que tot just acabem d'encetar. Però per ser justos, potser ni una cosa ni l'altra són veritat del tot: ni les guerres balcàniques van ser una singularitat aïllada dins de l'aparent bonança europea del moment, ni el conflicte actual d'Ucraïna és el símptoma d'un destí inexorable i tenebrós que hagi de deixar Europa irreconeixible. Sigui quin sigui el caire que vagi prenent aquesta llas-timosa guerra, els europeus no podem defugir més el deure de posar-nos davant del mirall. Ens cal exercitar-nos en una reflexió de fons, que vagi més enllà de la conjuntura de cada moment, que no es limiti a l'esfera de l'economia i la política i que superi la legitimitat de les aliances, les unions i els tractats. Tot Europa, dels Urals fins a l'Atlàntic, només podrà afrontar els múltiples mals que l'afligeixen si primer fa un esforç per comprendre's a ella mateixa i trobar la pròpia identitat.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Barcelona

PARES TEATINS

El **diumenge 27 de març**, a les 17.30, concert del trio Kórena amb obres de Strauss i Brahms entre d'altres; el **dilluns 28**, a les 19.00, xerrada quaresmal. Església de Sant Gaietà, c/ Consell de Cent, 293 - Barcelona.

MANS UNIDES

El **dijous 31 de març**, a les 21.00, concert solidari de Mans Unides amb The Tutsies a la sala Luz de Gas de Barcelona (c/ Muntaner, 246).

ORATORI SANT FELIP NERI DE BARCELONA

El **divendres 1 d'abril**, a les 19.00, concert espiritual d'orgue (Bernat Bailbé) amb els comentaris de Joan Cabó seguint les obres de Venegas de Henestrosa de 1557 amb l'accent sobre el misticisme.

Girona

CATALONIA SACRA

El **dissabte 2 d'abril**, a les 10.00, jornada de formació Olot: *els sants de guix i les imatges de culte* al Museu dels Sants d'Olot. Inscripcions: tel. 693 720 202.

SANT LLORENÇ DEL MONT

El **diumenge 3 d'abril**, a les 12.00, conferència *1.100 anys de l'abadia de Sant Llorenç del Mont* amb Joaquim Tremoleda al santuari de Sant Llorenç del Mont.

Sant Feliu de Llobregat

XERRADA QUARESMA

El **diumenge 27 de març**, a les 17.30, conferència quaresmal del bisbe Agustí Cortés a la catedral de Sant Feliu de Llobregat.

Solsona

MUSEU DIOCESÀ I COMARCAL DE SOLSONA

El **divendres 1 d'abril**, a les 19.00,

conferència *Els dimonis de Verdaguer* amb Enric Casasses.

SANTUARI DEL MIRACLE

El **cap de setmana del 8 al 9 d'abril**, trobada *Contemplació, natura i pregària del cor* amb Teresa Barzano i Antoni Pou. Més informació: tel. 649 465 814.

Tarragona

CONFERÈNCIA

El **dissabte 2 d'abril**, a les 11.00, conferència d'Antoni Jordà sobre *Els cardenals que han estat arquebisbes de Tarragona* al Centre Tarraconense El Seminari de Tarragona.

QUARESMA

El **dissabte 2 d'abril**, a les 17.00, recés de Quaresma a càrrec de la Gna. Victòria Molins a la parròquia de Sant Josep Obrer de Tarragona (c/ de l'Església, 7).

Terrassa

MONS. SALVADOR CRISTAU

El **dimecres 30 de març**, a les 19.00, conferència quaresmal del bisbe Salvador Cristau sobre *Caminar junts a la diòcesi* a la catedral de Terrassa.

Vic

FORMACIÓ

El **dimarts 29 de març**, a les 10.00, matinal de formació *Abusos a menors. La resposta de l'Església* amb Montserrat Lafuente, Raimon Novell i Noemí Venegas al Seminari de Vic.

COVA DE MANRESA

El **cap de setmana del 8 al 10 d'abril**, recés *Quaresma: camí cap a la Pasqua* amb David Guindulain, s.j. Més informació: info@covamanresa.cat.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè els cristians, davant dels nous reptes de la bioètica, promoguin la defensa de la vida amb la pregària i l'acció social

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions
Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

f /catalunyacristiana

t @catcrist

ig catalunya_cristiana

yt Catalunya Cristiana

Director: Mn. Miquel Ramón Fuentes

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire
Lingüista: Montserrat Pibernat

Col·laboradors d'aquesta setmana:
Pilarín Bayés, Agustí Borrell, Pere Canaleta, Agustí Codinach, Antonio Gil, Joan Guiteras, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Xavier Moretó, Consol Muñoz, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Quique, Francesc Riu, Josep Rovira, Josep Ruai, Jordi Sánchez, Enrique Sánchez Costa, Lluís Serra, Valentí Serra, Jaume Sidera, Maria Claustre Solé, Sebastià Taltavull, Josué Villalón, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat

administracio@catalunyacristiana.cat

publicitat@catalunyacristiana.cat

subscripcions@catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació:
Macià Grau

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA
Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272
SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

REDACCIÓ

Rick Frechette, sacerdot i metge, té molta feina a Haití. Supervisa l'Hospital pediàtric St. Damien, de Nuestros Pequeños Hermanos Haití (NPH); revisa la gestió i les operacions dels projectes d'ajuda infantil de NPH i la de la Fundació St. Luke. A més, és membre de l'assemblea internacional de NPH i inspecciona una àmplia gamma de programes educatius, mèdics i de desenvolupament a Haití.

Quins són els reptes més grans que afronten els nens i joves de la llar St. Hélène a Kenscoff (Haití)?

Els nostres nens viuen en una bombolla de protecció, en un emplaçament lluny de Port-au-Prince i enmig de la natura. Kenscoff encara és un lloc sa i bo on viure. Amb els grans, el repte és sobreviure en un món on les grans corporacions volen controlar-los amb l'addicció a les tecnologies digitals i les xarxes socials. Però ens podem sentir orgullosos si veiem el gran nombre de joves que ha sortit al món a integrar-se en la societat haitiana, uns 1.000. Un 20% són excepcionals, grans líders; el 70% sobreviu d'una forma pacífica i serena. No podran complir grans somnis, grans reptes, però treballen per viure el més dignament possible. Tots aquests joves són autèntics herois. Entre un 4%-10%, com en qualsevol professió, acaben formant part de *gangs* (bandes) i vivint una vida perillosa, tot i que a alguns els podem recuperar.

Com està la zona afectada pel terratrèmol del 2021?

El sud està pràcticament desconnectat a causa dels *gangs* que controlen la zona de Martissant. La gent que ha patit les conseqüències del terratrèmol està abandonada; es dedica a sobreviure, a replantar terres, hi ha molta fam. No pateixen tot el crim i els segrestos de Port-au-Prince, però experimenten altres problemes, com no tenir accés a molts productes de primera

Rick Frechette, membre de l'assemblea internacional de Nuestros Pequeños Hermanos

«La nostra missió és preservar la vida i la civilització que és a les nostres mans»

necessitat. La moral de la població no és gaire alta, però continua lluitant amb l'ànim de continuar vivint.

Quin és el problema de fons?

L'activitat armamentística està totalment subvencionada. Però no és una situació insalvable. Un exèrcit de 500 homes armats, entrenats i professionals, presents al país, podria revertir la situació de terror i violència que provoquen els *gangs*. La gent afirma que els haitians s'estan autodestruïnt a ells mateixos en comptes d'ajudar-se els uns als altres. Però no és cert. És una qüestió de grups mercenaris els que generen tota aquesta situació. Una solució simple seria que qui tingués la potestat, el poder i la valentia suficients, evités l'entrada d'armes i bales al país. Cal trobar la persona que està fent

fortuna amb aquest tràfic d'armes i plantar-li cara. Diferents sectors de la societat haitiana han intentat ajuntar-se per escollir un govern interí entre gent respectada dins del país i internacionalment. Això hauria pogut funcionar, però no està acceptat per aquests grans grups d'interès que controlen grans fortunes. No podem dir que el país s'ha deteriorat i que no hi ha res que no puguem fer, són les persones que controlen el poder les que desitgen que les coses continuïn igual. No pretenem aconseguir grans estadístiques, impactes i resultats acadèmics. La nostra missió és molt simple. Preservar la vida i la civilització que és a les nostres mans, perquè la situació és molt preocupant. No perdem l'esperança.

ROCA,
100 ANYS
D'HISTÒRIA

més a la teva
botiga Roca
i a roca.es

Tota una vida junts formant part
de la vida de moltes famílies, tenint cura
de tu i dels teus.

Roca es projecta cap a un futur
cada vegada més net i confortable,
oferint-te els productes més innovadors,
per fer-te la vida més fàcil.

Ja hem començat a escriure un nou futur
amb tu, el futur comença ara.

Roca